WYROK SĄDU (piąta izba)

z dnia 1 lipca 2010 r. *

W sprawach połączonych T-568/08 i T-573/08

Métropole télévision (M6), z siedzibą w Neuilly-sur-Seine (Francja), reprezentowana przez adwokatów O. Fregeta, N. Chahida-Nouraïa, R. Lazerges'a oraz M. Potel,

Télévision française 1 SA (TF1), z siedzibą w Boulogne-Billancourt (Francja), reprezentowana przez adwokatów J.P. Hordiesa oraz C. Smits,

strona skarżąca,

popierane przez

Canal +, z siedzibą w Issy-les-Moulineaux (Francja), reprezentowaną przez adwokata E. Guillaume'a,

interwenient,

* Język postępowania: francuski.

przeciwko

Komisji Europejskiej, reprezentowanej przez B. Stromsky'ego oraz B. Martenczuka, działających w charakterze pełnomocników,

strona pozwana,

popieranej przez:

Republikę Francuską, reprezentowaną początkowo przez G. de Bergues'a oraz A.L. Vendrolini, a następnie przez G. de Bergues'a oraz L. Butela, działających w charakterze pełnomocników,

France Télévisions, z siedzibą w Paryżu (Francja), reprezentowaną przez adwokatów J.P. Gunthera, D. Tayara, A. Girauda oraz S. Snoecka,

interwenienci,

mającej za przedmiot wnioski o stwierdzenie nieważności decyzji Komisji C (2008) 3506 wersja ostateczna z dnia 16 lipca 2008 r. w sprawie projektu przyznania przez Republikę Francuską dotacji kapitałowej w wysokości 150 mln EUR na rzecz France Télévisions SA i wnioski o nakazanie Komisji wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego,

SĄD (piąta izba),

w składzie: M. Vilaras (sprawozdawca), prezes, M. Prek i V.M. Ciucă, sędziowie,

sekretarz: T. Weiler, administrator,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 10 marca 2010 r.,

wydaje następujący

Wyrok

Ramy prawne

1 Artykuł 16 WE stanowi:

„Bez uszczerbku dla artykułów 73 [WE], 86 [WE] i 87 [WE] oraz zważywszy na miejsce, jakie usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym zajmują wśród wspólnych wartości Unii, jak również ich znaczenie we wspieraniu jej spójności społecznej i terytorialnej, Wspólnota i państwa członkowskie, każde w granicach swych kompetencji i w granicach stosowania niniejszego traktatu, zapewniają, aby te usługi funkcjonowały na podstawie zasad i na warunkach, które pozwolą im wypełniać ich zadania".

2 Artykuł 86 ust. 2 WE stanowi:

„Przedsiębiorstwa zobowiązane do zarządzania usługami świadczonymi w ogólnym interesie gospodarczym lub mające charakter monopolu skarbowego podlegają normom niniejszego traktatu, zwłaszcza regułom konkurencji, w granicach, w jakich ich

stosowanie nie stanowi prawnej lub faktycznej przeszkody w wykonywaniu poszczególnych zadań im powierzonych. Rozwój handlu nie może być naruszony w sposób pozostający w sprzeczności z interesem Wspólnoty".

3 Artykuł 87 ust. 1 WE stanowi:

„Z zastrzeżeniem innych postanowień przewidzianych w niniejszym traktacie wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiejkolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi".

4 Artykuł 311 WE stanowi:

„Protokoły załączone do niniejszego traktatu za wspólnym porozumieniem państw członkowskich stanowią jego integralną część".

5 Protokół w sprawie systemu publicznego nadawania w państwach członkowskich (Dz.U. 1997, C 340, s. 109, zwany dalej „protokołem amsterdamskim"), włączony do traktatu WE traktatem z Amsterdamu, stanowi:

„[Państwa członkowskie], uważając, że system publicznego nadawania w państwach członkowskich jest bezpośrednio związany z potrzebami demokratycznymi, społecznymi i kulturowymi każdego społeczeństwa oraz z koniecznością zachowania pluralizmu w mediach, przyjęły następujące postanowienia interpretacyjne, które są dołączone do traktatu [WE]:

Postanowienia traktatu [WE] nie naruszają kompetencji państw członkowskich w zakresie zapewnienia finansowania publicznego nadawania w zakresie, w jakim takie finansowanie przyznaje się organizacjom nadawczym w celu wypełnienia misji służby publicznej, która została powierzona, określona i zorganizowana przez każde państwo członkowskie, oraz w zakresie, w jakim takie finansowanie nie wpływa na warunki handlowe i konkurencję we Wspólnocie w zakresie, w jakim byłoby to sprzeczne ze wspólnym interesem, przy uwzględnieniu konieczności realizacji mandatu tej służby publicznej".

6 W dniu 15 listopada 2001 r. Komisja Wspólnot Europejskich opublikowała komunikat w sprawie udzielania pomocy państwa dla radiofonii i telewizji publicznej (Dz.U. C 320, s. 5, zwany dalej „komunikatem w sprawie nadawania"), w którym przedstawiła zasady, jakimi kieruje się przy stosowaniu art. 87 WE oraz art. 86 ust. 2 WE w odniesieniu do finansowania przez państwo nadawców publicznych.

Okoliczności faktyczne leżące u podstaw sporów

7 France Télévisions jest francuską spółką publiczną utworzoną na mocy francuskiej loi 2000-719, du 1er août 2000, modifiant la loi 86-1067, du 30 septembre 1986, relative à la liberté de communication (ustawy 2000-719 z dnia 1 sierpnia 2000 r. zmieniającej ustawę 86-1067 z dnia 30 września 1986 r. dotyczącą swobody komunikacji) (JORF nr 177 z dnia 2 sierpnia 2000 r., s. 11903), właścicielką kanałów telewizji publicznej France 2, France 3, France 4, France 5, France Ô oraz RFO (Réseau France Outre-mer, francuskiej sieci zamorskiej), która skupia telewizje i radia publiczne nadające we francuskich departamentach i terytoriach zamorskich.

8 Po ogłoszeniu w dniu 8 stycznia 2008 r. przez prezydenta Republiki Francuskiej, że nadawanie reklam w telewizji publicznej zostanie w przyszłości zaprzestane, w dniu 11 czerwca 2008 r. Republika Francuska zgłosiła Komisji projekt przyznania France Télévisions dotacji kapitałowej w wysokości 150 mln EUR.

9 W dniu 18 czerwca 2008 r. Komisja zwróciła się do Republiki Francuskiej o dodatkowe informacje, które zostały jej przekazane pismem z dnia 26 czerwca 2008 r.

10 W dniu 16 lipca 2008 r. Komisja wydała decyzję C (2008) 3506 wersja ostateczna w sprawie projektu przyznania przez Republikę Francuską dotacji kapitałowej w wysokości 150 mln EUR na rzecz France Télévisions (zwaną dalej „zaskarżoną decyzją"). Skrócone zawiadomienie o wydaniu tej decyzji zostało opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* z dnia 23 września 2008 r. (Dz.U. C 242, s. 2).

11 Komisja podniosła w zaskarżonej decyzji, że zgłoszony środek wpisuje się w ogólne warunki publicznego finansowania France Télévisions, zbadane już w decyzji Komisji 2004/838/WE z dnia 10 grudnia 2003 r. w sprawie pomocy państwa udzielonej przez

Francję stacjom telewizyjnym France 2 i France 3 (Dz.U. 2004, L 361, s. 21, zwanej dalej „decyzją z dnia 10 grudnia 2003 r.") i w decyzji Komisji C (2005) 1166 wersja ostateczna z dnia 20 kwietnia 2005 r. w sprawie pomocy udzielonej France Télévisions [pomoc E 10/2005 (ex C 60/1999) – Francja, Opłaty licencyjne za prawa do transmisji radiodyfuzyjnej], w przedmiocie której skrócone zawiadomienie zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym z dnia 30 września 2005 r. (C 240, s. 20) (zwanej dalej „decyzją z dnia 20 kwietnia 2005 r."), ale jest środkiem odrębnym od środków będących przedmiotem tych decyzji (pkt 3 zaskarżonej decyzji).

12 Stwierdziwszy, że spełnione są przesłanki istnienia pomocy państwa dotyczące interwencji państwa lub użycia zasobów państwowych, wpływu na wymianę handlową między państwami członkowskimi, istnienia korzyści i wreszcie zakłócenia konkurencji lub groźby jej zakłócenia (pkt 13–33 zaskarżonej decyzji), Komisja zbadała w ramach swej oceny zgłoszonego środka zgodność pomocy państwa ze wspólnym rynkiem w świetle art. 86 ust. 2 WE (pkt 34–50 zaskarżonej decyzji).

13 Po stwierdzeniu spełnienia przesłanek związanych ze zdefiniowaniem, upoważnieniem oraz kontrolą świadczenia usługi publicznej przez France Télévisions (pkt 36–42 zaskarżonej decyzji) Komisja zbadała przesłankę proporcjonalności (pkt 43–49 zaskarżonej decyzji).

14 Komisja wskazała w tym względzie, że finansowanie usługi publicznej świadczonej przez France Télévisions opiera się na systemie mieszanym w rozumieniu komunikatu w sprawie nadawania w zakresie, w jakim ów system obejmuje zasoby państwowe oraz przychody z działalności handlowej, oraz że komunikat ten wspomina o podstawowej swobodzie, jaką posiadają państwa członkowskie przy wyborze sposobów finansowania realizacji zobowiązań do świadczenia usług publicznych, i wychodzi z założenia, że finansowanie przez państwo jest zasadniczo konieczne w tym celu,

o ile pomoc państwa nie przekracza kosztów netto wykonania zadania z zakresu usług publicznych, uwzględniając inne bezpośrednie lub pośrednie przychody uzyskiwane z realizacji tego zadania (pkt 43 zaskarżonej decyzji).

15 Komisja stwierdziła, że zgłoszona pomoc państwa „przewidziana w formie dotacji kapitałowej w wysokości 150 mln EUR przekracza tylko o około […] mln EUR stwierdzoną już różnicę w przychodach z reklam w wysokości […] mln EUR między przychodami z reklam uzyskanymi między styczniem i czerwcem 2008 r. a przychodami za ten sam okres, to jest od stycznia do czerwca 2007 r.". [tłumaczenie nieoficjalne, podobnie jak wszystkie cytaty z tej decyzji poniżej]. Dodała, że „[w]raz z potwierdzeniem wyrażonej przez rząd woli zaprzestania nadawania reklam w telewizji publicznej utrzymanie się tej tendencji wydaje się wystarczająco przewidywalne aż do osiągnięcia – dokonanego przez operatora i przyjętego przez władze francuskie – szacunku dotyczącego straty przychodów z reklam za cały 2008 r. w wysokości […] mln EUR" (pkt 45 zaskarżonej decyzji).

16 Komisja stwierdziła, że „[w] tej sytuacji określenie zobowiązań i inne źródła finansowania usługi publicznej przez France Télévisions pozostają niezmienione, przy zwiększonych kosztach w wysokości […] mln EUR wynikających zdaniem władz francuskich z konieczności przygotowania dodatkowych programów, co związane jest z zaprzestaniem nadawania reklam" i przyjęła, że „[s]padek przychodów z reklam w wysokości […] mln EUR może spowodować równoważne zmniejszenie zysku netto z działalności handlowej, zwiększając tym samym automatycznie i proporcjonalnie koszt netto świadczenia usługi publicznej, który dodatkowo zostanie obciążony kwotą […] mln EUR, konieczną na przygotowanie dodatkowych programów" (pkt 46 zaskarżonej decyzji).

17 Komisja uznała, że „[w] tych okolicznościach dotacja w wysokości 150 mln EUR z dodatkowych zasobów publicznych nie przekroczy kosztu netto świadczenia usługi publicznej wahającego się wskutek zmian w przychodach z reklam za 2008 r. i konieczności przygotowania dodatkowych programów" i że „[z] tego względu dotacja

kapitałowa nie powinna prowadzić do nadmiernej rekompensaty kosztów związanych z realizacją zadań z zakresu usług publicznych" (pkt 47 zaskarżonej decyzji).

18 Komisja wskazała, odwołując się do zobowiązań podjętych przez Republikę Francuską w kontekście innych środków finansowania France Télévisions zbadanych w decyzji z dnia 20 kwietnia 2005 r. (pkt 12 zaskarżonej decyzji), że „[w] każdym razie przyznanie France Télévisions nowych zasobów publicznych uzależnione jest od przestrzegania zobowiązania podjętego przez Republikę Francuską i znajdującego odzwierciedlenie w wydanych przez to państwo przepisach ustawowych i wykonawczych w celu uniknięcia sytuacji, w której dotacja z zasobów publicznych pociąga za sobą jakąkolwiek nadmierną rekompensatę kosztów netto świadczenia usługi publicznej […]" (pkt 48 zaskarżonej decyzji).

19 Komisja wskazała, że, „[w] ramach niniejszego postępowania władze francuskie potwierdziły [jej] […], że te przepisy będą miały zastosowanie" oraz że „zobowiązały się je stosować do planowanej dotacji kapitałowej w celu przeznaczenia jej na wydatki wynikające z realizacji zobowiązań do świadczenia usług publicznych France Télévisions". Komisja dodała, że „[wspomniane] władze zobowiązały się w ten sposób sprawdzić, że z takim przypadkiem mamy do czynienia i przesłać jej raport […] najpóźniej w terminie trzech miesięcy po zamknięciu ksiąg za rok obrachunkowy 2008" oraz wskazała, że „[n]ależy więc uwzględnić rzeczywiste zmiany przychodów z reklam osiągniętych przez France Télévisions za cały 2008 rok i ewentualne wydatki na przygotowanie dodatkowych programów, zwiększające koszt świadczenia usługi publicznej" (pkt 49 zaskarżonej decyzji).

20 Mając na względzie powyższe, Komisja postanowiła, na podstawie art. 4 ust. 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. [88 WE] (Dz.U. L 83, s. 1), nie wnosić zastrzeżeń w stosunku do zgłoszonego środka, ponieważ chodzi o pomoc zgodną z traktatem w świetle art. 86 ust. 2 WE, i zdecydowała, że w terminie trzech miesięcy po zamknięciu ksiąg za rok obrachunkowy 2008 Republika Francuska przedstawi jej raport o rzeczywistym przeznaczeniu tej pomocy na finansowanie realizacji zobowiązań do

świadczenia usług publicznych, jakie ciążą na France Télévisions (zaskarżona decyzja, pod tytułem „5. Decyzja").

Przebieg postępowania i żądania stron

21 Pismami złożonymi w sekretariacie Sądu w dniu 17 grudnia 2008 r. skarżące Métropole télévision (M6) i Télévision française 1 SA (TF1) wniosły niniejsze skargi.

22 Dwoma postanowieniami prezesa piątej izby Sądu z dnia 6 maja 2009 r. Canal + została dopuszczona do udziału w sprawie T-568/08 w charakterze interwenienta popierającego żądania M6 oraz w sprawie T-573/08 jako interwenient popierający żądania TF1.

23 Czterema postanowieniami prezesa piątej izby Sądu z dnia 22 czerwca 2009 r. Republika Francuska i France Télévisions zostały dopuszczone do udziału w sprawach T-568/08 i T-573/08 jako interwenienci popierający żądania Komisji.

24 Postanowieniem prezesa piątej izby Sądu z dnia 2 lutego 2010 r. niniejsze sprawy zostały połączone dla celów procedury ustnej i wydania wyroku.

25 Pismem z dnia 8 marca 2010 r. Canal + poinformowała Sąd, że nie wystąpi jako interwenient na rozprawie w dniu 10 marca 2010 r.

26 W sprawie T-568/08 M6, popierana – za wyjątkiem kosztów – przez Canal +, wnosi do Sądu o:

— stwierdzenie dopuszczalności i zasadności skargi;

— stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji;

— nakazanie wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego;

— obciążenie Komisji kosztami postępowania.

27 W sprawie T-573/08 TF1, popierana – za wyjątkiem kosztów – przez Canal +, wnosi do Sądu o:

— stwierdzenie dopuszczalności i zasadności skargi;

— stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji;

— nakazanie wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego;

— obciążenie Komisji kosztami postępowania.

28 W każdej ze spraw T-568/08 i T-573/08 Komisja, popierana przez Republikę Francuską i przez France Télévisions, wnosi do Sądu o:

— odrzucenie skargi jako częściowo niedopuszczalnej i oddalenie jako częściowo bezzasadnej;

— obciążenie skarżącej kosztami postępowania.

29 W trakcie rozprawy w dniu 10 marca 2010 r. skarżące zrezygnowały z trzeciego wniosku zawartego w skardze, mającego na celu nakazanie wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego, co zostało odnotowane w protokole z rozprawy.

Co do prawa

30 M6 podnosi trzy zarzuty nieważności, oparte po pierwsze na naruszeniu jej uprawnień proceduralnych, po drugie na niedostatecznym charakterze informacji zebranych przez Komisję, a po trzecie na naruszeniu obowiązku uzasadnienia. TF1 podnosi dwa zarzuty nieważności, oparte po pierwsze na naruszeniu obowiązku wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego w związku z istnieniem poważnych trudności, a po drugie na naruszeniu obowiązku uzasadnienia.

31 Co się tyczy pierwszego zarzutu nieważności podniesionego przez M6, którego dopuszczalność jest kwestionowana przez Komisję w świetle art. 44 § 1 lit. c) regulaminu postępowania przed Sądem, należy uznać, że jest on dopuszczalny. Ów pierwszy zarzut nieważności podniesiony przez M6 należy bowiem analizować łącznie z drugim zarzutem nieważności podniesionym przez tę stronę skarżącą, wraz z którym zmierza zasadniczo – podobnie jak pierwszy zarzut nieważności podniesiony przez TF1 – do stwierdzenia nieważności zaskarżonej decyzji z uwagi na istnienie poważnych trudności, które wymagały wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego.

32 W tych okolicznościach badanie niniejszych skarg należy rozpocząć od podniesionych przez M6 zarzutów nieważności pierwszego i drugiego, które należy zbadać łącznie, oraz od pierwszego zarzutu nieważności podniesionego przez TF1.

W przedmiocie rozpatrywanych łącznie, podniesionych przez M6 zarzutów nieważności pierwszego i drugiego i w przedmiocie pierwszego zarzutu nieważności podniesionego przez TF1, opartych zasadniczo na naruszeniu obowiązku wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego w związku z istnieniem poważnych trudności

Argumenty stron

33 Skarżące, popierane przez Canal +, podnoszą, że zaskarżona decyzja zawiera szereg nieścisłości i usterek, które wskazują, że Komisja nie zebrała dostatecznych informacji i nie zbadała w sposób wystarczający konkretnych okoliczności, zarówno gospodarczych, jak i prawnych, które są przyczyną utraty przychodów z reklam przez France Télévisions. W konsekwencji Komisja nie była w stanie stwierdzić istnienia poważnych trudności, które wymagały wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego.

34 Wśród tych nieścisłości i usterek znajduje się po pierwsze ocena Komisji, według której „zapowiedź z dnia 8 stycznia 2008 r. i potwierdzenie zaprzestania w przyszłości nadawania reklam miały bezpośredni wpływ na finanse France Télévisions" (pkt 9 zaskarżonej decyzji), podczas gdy straty France Télévisions w zakresie przychodów z reklam były wynikiem nowych warunków ogólnych sprzedaży, których przyjęcie stanowi strategiczny błąd tego nadawcy. TF1 wskazuje jako dodatkową przyczynę spadku przychodów z reklam France Télévisions warunki rynkowe sprzedaży czasu reklamowego we Francji istniejące przed zapowiedzią prezydenta z dnia 8 stycznia 2008 r., które były znane Komisji.

35 Z uwagi na ową błędną ocenę Komisji dotyczącą przyczyny spadku przychodów z reklam France Télévisions Komisja nie była w stanie stwierdzić, że ten spadek był w rzeczywistości wynikiem błędu w zarządzaniu związanego ze zmianą polityki handlowej France Télévisions, a stwierdzenie to mogło skłonić ją do wniosku, że pod sporną dotacją kryje się tak naprawdę pomoc na funkcjonowanie, która zmierza do uwolnienia France Télévisions od kosztów, jakie ten nadawca musiałby normalnie ponieść w ramach swojego bieżącego zarządzania lub zwykłej działalności, i która mogłaby zostać dopuszczona wyłącznie w nadzwyczajnych okolicznościach.

36 Po drugie, Komisja nie mogła słusznie stwierdzić, bez przeprowadzenia starannego badania przychodów i kosztów w niniejszej sprawie, że deficyt przychodów z reklam zwiększał „automatycznie" koszt netto świadczenia usługi publicznej (pkt 46 zaskarżonej decyzji). W tym zakresie podniesiony został pkt 49 ostatnie zdanie komunikatu w sprawie nadawania.

37 Po trzecie, zawarte w pkt 4 zaskarżonej decyzji twierdzenie Komisji, że „poprawiając sytuację finansową grupy, dotacja powinna umożliwić dokonanie inwestycji koniecznych do realizacji spoczywających na [France Télévisions] zadań z zakresu usług publicznych, których właściwe wykonanie – zdaniem władz francuskich – jest problematyczne" budzi podejrzenia, ponieważ można podać w wątpliwość okoliczność, że sama strata w pierwszym półroczu 2008 r. 37% z 28% środków France Télévisions pochodzących z reklam może wpłynąć na kondycję finansową tego przedsiębiorstwa w takim stopniu, iż uczyni problematycznym właściwe wykonanie usługi publicznej w 2008 r.

38 Po czwarte, Komisja stwierdziła, że konkurenci France Télévisions „dostosowują stopniowo swoje oferty handlowe w celu przyciągnięcia reklamodawców, proponując im korzystne czasy reklamowe i stawki w 2009 r., pod warunkiem, że część wolumenu emisji reklam powierzona France Télévisions zostanie im przekazana już w 2008 r.".

(pkt 9 zaskarżonej decyzji), podczas gdy skarżące wcale nie zmieniły swoich ofert handlowych w tak opisany sposób.

39 Po piąte, Komisja nie zapewniła sobie możliwości poznania ostatecznego przeznaczenia zgłoszonej dotacji. Otóż sama twierdzi, że nie zna tego ostatecznego przeznaczenia, ponieważ wskazuje, że „nowe środki udostępnione [France Télévisions] powinny normalnie zasilić zasoby finansowe grupy bez ich formalnego przeznaczenia". Tymczasem takie zachowanie nie odpowiada normalnemu wykonywaniu uprawnień kontrolnych przez Komisję. Nie powinna ona ograniczyć się do twierdzeń rządu francuskiego i winna ustalić, czy przyznana pomoc odpowiada wymogom zasady proporcjonalności. Pomoc na rzecz kampanii reklamowych i badań rynkowych mających na celu wprowadzenie produktów przedsiębiorstwa na rynek stanowi pomoc na funkcjonowanie.

40 Podsumowując, Komisja nie posiadała wszystkich informacji przydatnych do prawidłowego zbadania zgłoszonej dotacji i nie upewniła się co do wiarygodności przekazanych jej informacji dotyczących przyczyn strat poniesionych przez France Télévisions w zakresie przychodów z reklam, przez co nie uwzględniła istnienia poważnych trudności w ocenie, które powinny doprowadzić do wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego.

41 Wreszcie okoliczność, że ocena pomocy i jej zgodności ze wspólnym rynkiem trwała zaledwie trzy tygodnie, co jest okresem nienormalnie krótkim, oraz okoliczność, że Komisja tylko raz skontaktowała się z władzami francuskimi, rodzą obawy, że Komisja starała się wykorzystać mało przejrzysty charakter postępowania wstępnego, aby szybko wykluczyć lub pominąć istnienie poważnych trudności, które winny uzasadniać wszczęcie formalnego postępowania wyjaśniającego. Rezygnując z zasięgnięcia opinii zainteresowanych stron, Komisja naruszyła zasadę kontradyktoryjności.

42 Na argumentację Komisji, zgodnie z którą oszacowana w zaskarżonej decyzji wielkość spadku przychodów z reklam oraz wzrostu kosztów przygotowania dodatkowych programów nie jest podważana, TF1 odpowiada, że takie zakwestionowanie byłoby niedopuszczalne, ponieważ odnosi się ono do oceny zgodności zgłoszonej pomocy ze wspólnym rynkiem, w związku z czym przekroczyłoby ramy jej skargi, która ogranicza się do ochrony jej praw proceduralnych. Celem tej skargi nie jest w szczególności zakwestionowanie ocen dokonanych przez Komisję w zaskarżonej decyzji, ale wykazanie, że elementy, na podstawie których owe oceny zostały dokonane, są niewłaściwe i zostały przyjęte bez zróżnicowania i sprawdzenia, tak że badanie przeprowadzone przez Komisję jest niewystarczające i niepełne.

43 Komisja, popierana przez Republikę Francuską i przez France Télévisions, kwestionuje argumenty skarżących.

44 Jeśli chodzi przede wszystkim o argumentację skarżących, zgodnie z którą zaskarżona decyzja opiera się na materialnych nieścisłościach i niewystarczających informacjach, Komisja wskazuje, że taką argumentację można byłoby dopuścić wyłącznie, gdyby zaskarżona decyzja faktycznie zawierała takie nieścisłości lub opierała się na takich niewystarczających informacjach, gdyby Komisja nie mogła nie wiedzieć o tych nieścisłościach lub niewystarczających informacjach i wreszcie gdyby miały one decydujące znaczenie dla dokonywanej przez nią oceny zgodności pomocy ze wspólnym rynkiem.

45 W pierwszej kolejności, co się tyczy zarzucanych nieścisłości materialnych zaskarżonej decyzji dotyczących przyczyny strat France Télévisions w zakresie przychodów z reklam, to nie przyczyna lub przyczyny tych strat, ale ich wielkość oraz wzrost kosztów w związku z przygotowaniem dodatkowych programów były decydujące dla uzasadnienia zaskarżonej decyzji.

46 Natomiast zdaniem Komisji ani wielkość strat w zakresie przychodów z reklam, ani wzrost kosztów w związku z przygotowaniem dodatkowych programów, które France Télévisions poniosła w 2008 r., nie są podważane przez skarżące i nie zostało podniesione, że winna ona mieć wątpliwości w tym względzie.

47 Okoliczności, na których skarżące skupiają swoje krytyczne uwagi, są w rzeczywistości drugorzędne w systematyce rozumowania Komisji, które opiera się w pkt 45 zaskarżonej decyzji zasadniczo na pośrednim wniosku z pkt 10 tej decyzji, który w ogóle nie jest kwestionowany przez skarżące. Ponadto okoliczności te zostały odczytane przez skarżące w oderwaniu, podczas gdy powinny być interpretowane w świetle innych fragmentów zaskarżonej decyzji.

48 Tak więc Komisja nie twierdziła, że sama zapowiedź z dnia 8 stycznia 2008 r. stanowi kompletne wyjaśnienie spadku przychodów z reklam, ani nie wykluczyła, że spadek ten może mieć inne przyczyny. Nie można jednak zaprzeczyć, że wspomniana zapowiedź mogła przekonać reklamodawców do zwrócenia się do innych usługodawców, aby nadawali ich reklamy. Komisja podkreśla dodatkowo, iż argumenty skarżących nie wskazują, że strata w zakresie przychodów z reklam wynika zasadniczo z przyczyn niezależnych od tej zapowiedzi.

49 Wreszcie Komisja podnosi, że – jak wynika z poczynionych w zaskarżonej decyzji odniesień do decyzji z dnia 10 grudnia 2003 r. i decyzji z dnia 20 kwietnia 2005 r. – Komisja, wbrew twierdzeniom TF1, nie zaniechała oceny przekazanych jej danych w ich kontekście.

50 Argument skarżących, że uzyskanie pełnych informacji o przyczynach strat w zakresie przychodów z reklam jest konieczne z tego powodu, że nie można przyznać pomocy na funkcjonowanie w celu naprawienia błędów w zarządzaniu działalnością

France Télévisions w dziedzinie reklamy lub że takie błędy powinny zostać ukarane odmową udostępnienia środków publicznych zastępujących przychody z reklam, które są jednak konieczne w celu zapewnienia realizacji usługi publicznej, opiera się na błędnej wykładni zaskarżonej decyzji i komunikatu w sprawie nadawania. Komisja wskazuje, że art. 86 ust. 2 WE pozwala bowiem na rekompensatę kosztu świadczenia usługi publicznej oraz że komunikat w sprawie nadawania przewiduje, iż Komisja winna upewnić się co do tego, czy finansowanie ze środków publicznych jest proporcjonalne do tych kosztów, aby uniknąć nadmiernej rekompensaty, co uczyniła w niniejszej sprawie. Komunikat w sprawie nadawania nie zastrzega pomocy państwa dla przedsiębiorstw dobrze zarządzanych. Nawet jeśli potrzeba finansowania usługi publicznej wynika z błędów w zarządzaniu, owa potrzeba finansowania może prowadzić do przyznania pomocy państwa, pod warunkiem że nie dojdzie do nadmiernej rekompensaty kosztu netto świadczenia usługi publicznej i że przestrzegane będą wszystkie inne przesłanki określone w komunikacie w sprawie nadawania. Wynika stąd, że Komisja nie miała powodu, aby uznać informacje, które posiadała, za niewystarczające do dokonania oceny zgodności pomocy ze wspólnym rynkiem.

51 W drugiej kolejności, co się tyczy argumentu, że bez przeprowadzenia starannego badania przychodów i kosztów w niniejszej sprawie Komisja nie mogła słusznie stwierdzić, że deficyt przychodów z reklam zwiększył „automatycznie" i proporcjonalnie koszt netto świadczenia usługi publicznej (pkt 46 zaskarżonej decyzji), Komisja podnosi, że w krótkiej perspektywie czasowej zmiana zysku netto z działalności handlowej France Télévisions zależała bezpośrednio od zmiany jej przychodów z reklam, przy czym żadna wskazówka nie pozwala sądzić, iż koszty jej działalności handlowej mogły ulec znaczącej zmianie w 2008 r. zbadanym w zaskarżonej decyzji. Dlatego też prawdą jest, że spadek przychodów z działalności handlowej mógł pociągnąć za sobą równoważny spadek zysku netto z działalności handlowej i zwiększyć „automatycznie" koszty netto działalności związanej ze świadczeniem usługi publicznej. Tak więc Komisja należycie zidentyfikowała w ramach prospektywnej oceny te koszty i obciążenia bez uszczerbku dla oceny a posteriori, o czym świadczy pkt 49 zaskarżonej decyzji.

52 W trzeciej kolejności, co się tyczy podobno nieprawidłowego stwierdzenia, że dotacja była niezbędna, aby umożliwić France Télévisions dokonanie inwestycji koniecznych do realizacji spoczywającego na niej zadania z zakresu usług publicznych, którego właściwe wykonanie – zdaniem władz francuskich – stało się problematyczne, Komisja zauważa, iż nie zakwestionowano ani faktu, że szacunkowa strata w zakresie przychodów z reklam France Télévisions w 2008 r. wyniosła około 5% wartości jej obrotu, ani faktu, że France Télévisions była zmuszona ponosić większe koszty w związku z przygotowaniem programów z uwagi na zaprzestanie nadawania reklam.

53 Ów spadek przychodów oraz rzeczone dodatkowe koszty przygotowania programów spowodowały „automatycznie" wzrost kosztów netto świadczenia usługi publicznej o kwotę przewyższającą 300 mln EUR, a więc kwotę znacznie przewyższającą kwotę zgłoszonej dotacji, gdyby utrzymała się tendencja zaobserwowana przez okres pierwszych sześciu miesięcy.

54 Taka sytuacja była ewidentnie problematyczna, ponieważ – zważywszy na spoczywający na Republice Francuskiej obowiązek uniknięcia tego, że dotacje z zasobów publicznych powodują jakąkolwiek nadmierną rekompensatę kosztów netto świadczenia usługi publicznej – wszystko wskazywało na to, że France Télévisions, używając wyłącznie środków, jakie zostały jej przyznane przez państwo, i przy braku zgłoszonej dotacji, nie będzie w stanie sprostać owemu wzrostowi swych kosztów netto świadczenia usługi publicznej. W tych okolicznościach TF1 nie może twierdzić, nie mając ku temu żadnych podstaw, że taka sytuacja nie mogła wpłynąć na kondycję finansową France Télévisions w takim stopniu, iż uczyniła problematycznym właściwe wykonanie zadania z zakresu usług publicznych począwszy od 2008 r.

55 W czwartej kolejności, co się tyczy podobno nieprawidłowego stwierdzenia, że konkurenci France Télévisions dostosowują stopniowo swoje oferty handlowe w celu przyciągnięcia reklamodawców, proponując im korzystne warunki w 2009 r., pod warunkiem, że część wolumenu emisji reklam powierzona France Télévisions zostanie im przekazana już w 2008 r., Komisja wskazuje, że została poinformowana o takim

zachowaniu przez prawników spółki konkurencyjnej w czasie spotkania, które odbyło się w dniu 29 maja 2008 r. przed zgłoszeniem projektu rozpatrywanej pomocy.

56 Takie zachowanie, które wynika ze „zdrowego rozsądku" i co do którego Komisja pozostała bądź co bądź ostrożna, zostało w każdym razie uwzględnione wyłącznie jako drugorzędny i dodatkowy element uzasadnienia. Tak więc uwagi dotyczące wielkości spadku przychodów z reklam zachowują ważność nawet przy założeniu, że nie wykazano w pełni, iż oferty konkurentów France Télévisions były dostosowane w taki sposób, by przejąć jej udziały w rynku. Komisja podnosi, że nie było więc konieczne poddanie tej informacji zasadzie kontradyktoryjności i że argument M6 w tym zakresie, który nie dotyczy zasadniczego elementu jej rozumowania, nie może prowadzić do stwierdzenia nieważności zaskarżonej decyzji.

57 W piątej kolejności, co się tyczy argumentu opartego na niewystarczających informacjach dotyczących przeznaczenia zgłoszonej dotacji, co pociągnęło podobno za sobą ryzyko zezwolenia na pomoc na wykonywanie działalności, która nie wchodzi w zakres usługi publicznej, Komisja podnosi, iż nie tylko kwota tej dotacji (150 mln EUR) jest dużo niższa od szacunkowej straty w zakresie przychodów z reklam i od wzrostu kosztów w związku z przygotowaniem programów w 2008 r. (300 mln EUR), lecz co więcej Republika Francuska wydała, zgodnie ze swoimi zobowiązaniami, przepisy w celu uniknięcia sytuacji, w której dotacje z zasobów publicznych pociągają za sobą jakąkolwiek nadmierną rekompensatę kosztów netto świadczenia usługi publicznej. Wreszcie badana pomoc nie jest pomocą na rzecz kampanii reklamowych i badań rynkowych, ale pomocą przeznaczoną na zrekompensowanie kosztów netto świadczenia usługi publicznej.

58 Następnie, co się tyczy argumentów skarżących opartych na czasie trwania i okolicznościach wstępnego postępowania wyjaśniającego, Komisja zauważa, że krótki czas trwania takiego postępowania nie może stanowić sam w sobie wskazówki co

do istnienia poważnych trudności, ale stanowi raczej przejaw normalnego przebiegu tego postępowania, które jest ze swej natury krótkie. Artykuł 4 ust. 5 rozporządzenia nr 659/1999 nie zakazuje w żadnej mierze Komisji wydać rozstrzygnięcia w terminie nieprzekraczającym dwóch miesięcy.

59 Komisja podnosi dodatkowo, że została poinformowana o planowanych środkach przed ich zgłoszeniem w dniu 11 czerwca 2008 r., ponieważ w pierwszym półroczu 2008 r. prasa komentowała projekty rządu francuskiego, a nieformalne kontakty między władzami francuskimi i Komisją zostały nawiązane w maju 2008 r. Dobrze więc poznała warunki finansowania France Télévisions przy okazji swych wcześniejszych decyzji dotyczących finansowania tegoż nadawcy publicznego. Badanie środka trwało praktycznie ponad siedem tygodni, w tym pięć tygodni po jego zgłoszeniu, co nie ma w sobie nic anormalnego. Wreszcie planowany środek jest dość prosty i jego badania nie można uznać za złożone.

Ocena Sądu

60 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem formalne postępowanie wyjaśniające przewidziane w art. 88 ust. 2 WE jest nieodzowne, w przypadku gdy Komisja napotka poważne trudności w ocenie zgodności pomocy ze wspólnym rynkiem. Komisja nie może zatem poprzestać na wstępnym badaniu, o którym mowa w art. 88 ust. 3 WE, w celu wydania korzystnej decyzji w sprawie pomocy, chyba że po pierwszym badaniu dojdzie do przekonania, iż pomoc ta jest zgodna z traktatem. Jeśli natomiast to pierwsze badanie prowadzi Komisję do odmiennego przekonania lub jeśli nie pozwala ono nawet na wyjaśnienie wszystkich wątpliwości powstałych w czasie badania zgodności tej pomocy ze wspólnym rynkiem, Komisja ma obowiązek zebrania wszelkich niezbędnych opinii i wszczęcia w tym celu postępowania, o którym mowa w art. 88 ust. 2 WE (wyroki Trybunału: z dnia 20 marca 1984 r. w sprawie 84/82 Niemcy przeciwko Komisji, Rec. s. 1451, pkt 13; z dnia 19 maja 1993 r. w sprawie C-198/91

Cook przeciwko Komisji, Rec. s. I-2487, pkt 29; z dnia 15 czerwca 1993 r. w sprawie C-225/91 Matra przeciwko Komisji, Rec. s. I-3203, pkt 33; z dnia 2 kwietnia 2009 r. w sprawie C-431/07 P Bouygues i Bouygues Télécom przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. I-2665, pkt 61; zob. także wyrok Sądu z dnia 18 września 1995 r. w sprawie T-49/93 SIDE przeciwko Komisji, Rec. s. II-2501, pkt 58).

61 Pojęcie poważnych trudności ma obiektywny charakter. Istnienie takich trudności powinno być oceniane zarówno w świetle okoliczności wydania zaskarżonego aktu, jak i jego treści w sposób obiektywny, przy czym należy zestawić motywy decyzji z danymi, jakimi Komisja dysponowała w momencie, gdy wypowiadała się na temat zgodności spornej pomocy ze wspólnym rynkiem (ww. w pkt 60 wyrok w sprawie Bouygues i Bouygues Télécom przeciwko Komisji, pkt 63; ww. w pkt 60 wyrok w sprawie SIDE przeciwko Komisji, pkt 60). Wynika stąd, że kontrola legalności dokonywana przez Sąd w kwestii istnienia poważnych trudności z racji swej natury wykracza poza badanie oczywistego błędu w ocenie (wyrok Sądu z dnia 15 marca 2001 r. w sprawie T-73/98 Prayon-Rupel przeciwko Komisji, Rec. s. II-867, pkt 47; zob. podobnie ww. w pkt 60 wyrok w sprawie Cook przeciwko Komisji, pkt 31–38; ww. w pkt 60 wyrok w sprawie Matra przeciwko Komisji, pkt 34–39; ww. w pkt 60 wyrok w sprawie SIDE przeciwko Komisji, pkt 60–75; wyrok Sądu z dnia 15 września 1998 r. w sprawie T-11/95 BP Chemicals przeciwko Komisji, Rec. s. II-3235, pkt 164–200).

62 Ponadto należy przypomnieć, że wprawdzie środek państwowy polegający na finansowaniu usługi publicznej stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 WE, jednak ów środek może zostać uznany za zgodny ze wspólnym rynkiem, jeżeli spełnia przesłanki stosowania odstępstwa przewidzianego w art. 86 ust. 2 WE.

63 W pkt 57 komunikatu w sprawie nadawania Komisja stwierdziła w odniesieniu do kryterium proporcjonalności finansowania publicznego do wymogów usługi publicznej, że „[a]by jednak spełnić to kryterium, konieczne jest, aby pomoc państwa nie przekraczała kosztów netto misji publicznej, uwzględniając również inne bezpośrednie lub pośrednie przychody wynikające z realizacji misji publicznej". Komisja dodała, że „[z] tego powodu korzyści [zyski] netto, które działalność poza misją publiczną uzyskuje z działalności w ramach misji publicznej, bierze się pod uwagę przy dokonywaniu oceny proporcjonalności pomocy".

64 W niniejszej sprawie Komisja stwierdziła, że dotacja w wysokości 150 mln EUR zgłoszona przez Republikę Francuską „nie przekroczy kosztu netto świadczenia usługi publicznej wahającego się wskutek zmian w przychodach z reklam za 2008 r. i konieczności przygotowania dodatkowych programów" (pkt 47 zaskarżonej decyzji).

65 Należy uznać, że Komisja słusznie dokonała takiego stwierdzenia i wyprowadziła na jego podstawie wniosek, że nie istniały poważne trudności w ocenie zgodności rozpatrywanego środka ze wspólnym rynkiem w świetle art. 86 ust. 2 WE, które uzasadniałyby wszczęcie formalnego postępowania wyjaśniającego przewidzianego w art. 88 ust. 2 WE.

66 Należy bowiem zauważyć, że kwota dotacji kapitałowej, która stanowi sporny środek, jest znacznie niższa od szacunkowej całkowitej kwoty dodatkowych kosztów netto wynikających z danych liczbowych wskazanych w pkt 46 zaskarżonej decyzji, które zostały utajnione w jawnej wersji tej decyzji.

67 W pierwszej kolejności, należy jednak stwierdzić, że skarżące nie podniosły w swoich skargach żadnego zastrzeżenia mającego na celu zakwestionowanie szacunkowej kwoty tychże dodatkowych kosztów netto i nie przedstawiły na potrzeby takiego zastrzeżenia żadnego wniosku o przekazanie przez Komisję poufnej wersji zaskarżonej decyzji.

68 Skarżące nie zakwestionowały nawet faktu, który przecież wynika z jawnej wersji zaskarżonej decyzji, że szacunkowa kwota strat w zakresie przychodów z reklam za 2008 r. i kosztów związanych z przygotowaniem dodatkowych programów przekracza co najmniej 150 mln EUR.

69 W swoich odpowiedziach na skargi Komisja, która wyraźnie podniosła brak zakwestionowania tychże elementów przez skarżące, wskazała, że szacunkowa kwota zmian w zakresie przychodów z reklam i kosztów związanych z przygotowaniem programów, wynikająca z danych liczbowych wskazanych w pkt 46 zaskarżonej decyzji, które zostały utajnione w jawnej wersji tej decyzji, wynosi ponad 300 mln EUR.

70 W swoich replikach skarżące w ogóle nie zakwestionowały rzeczonej kwoty 300 mln EUR.

71 Przeciwnie, TF1 wyraźnie potwierdziła ów brak zakwestionowania, podnosząc, że zakwestionowanie tej kwoty byłoby niedopuszczalne w ramach skargi zmierzającej tylko – tak jak w niniejszej sprawie – do ochrony praw proceduralnych, ponieważ podważałoby zgodność pomocy ze wspólnym rynkiem (zob. pkt 42 powyżej).

72 Należy jednak stwierdzić, że wbrew twierdzeniom TF1 przedmiot niniejszej skargi w żaden sposób nie uniemożliwiłby jej, gdyby TF1 chciała to uczynić, zakwestionowania kwoty dodatkowych kosztów netto oszacowanej przez Komisję za 2008 r. Jak wynika bowiem z orzecznictwa, okoliczność, że Sąd nie może – w przypadku

zaistnienia poważnych trudności i uwzględniając fakt, że Komisja posiada wyłączną kompetencję w zakresie oceny zgodności pomocy państwa ze wspólnym rynkiem – zastąpić oceny Komisji swoją własną oceną, w ogóle nie stoi na przeszkodzie skorzystaniu przez zainteresowane strony z prawa do podniesienia, na poparcie skargi o stwierdzenie nieważności mającej na celu ochronę ich praw proceduralnych, argumentów podważających zgodność pomocy ze wspólnym rynkiem, które winny zostać ocenione przez Sąd w świetle istnienia poważnych trudności (zob. podobnie wyroki Sądu: z dnia 13 stycznia 2004 r. w sprawie T-158/99 Thermenhotel Stoiser Franz i in. przeciwko Komisji, Rec. s. II-1, pkt 91; z dnia 4 lipca 2007 r. w sprawie T-475/04 Bouygues i Bouygues Télécom przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. II-2097, pkt 93; z dnia 20 września 2007 r. w sprawie T-375/03 Fachvereinigung Mineralfaserindustrie przeciwko Komisji, niepublikowany w Zbiorze, pkt 67; z dnia 12 lutego 2008 r. w sprawie T-289/03 BUPA i in. przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. II-81, pkt 333).

73 Tak więc wbrew twierdzeniom TF1 miałaby ona w pełni prawo, gdyby tego chciała, zakwestionować kwotę wzrostu kosztów netto świadczenia usługi publicznej, oszacowaną przez Komisję w zaskarżonej decyzji i wyraźnie wskazaną przez nią w odpowiedzi na skargę.

74 Natomiast M6 nawet nie zareagowała w replice na stwierdzenie Komisji dokonane w odpowiedzi na skargę, dotyczące niezakwestionowania przez M6 kwoty wzrostu kosztów netto świadczenia usługi publicznej, oszacowanej przez Komisję w zaskarżonej decyzji.

75 Dopiero na rozprawie M6 podniosła, że nie zakwestionowała w swojej skardze szacunku dokonanego przez Komisję, ponieważ po prostu nie znała tych kwot i dowiedziała się o nich dopiero na rozprawie. Innymi słowy, zaskarżona decyzja została opublikowana bez wskazania tych kwot, w związku z czym M6 nie tylko nie mogła ich

zakwestionować, ale nawet podnieść, że Komisja winna była żywić w tym względzie poważne wątpliwości.

76 Sąd stoi jednak na stanowisku, że niezależnie od faktu, iż ta argumentacja, która została zaprezentowana zbyt późno, jest niedopuszczalna w świetle art. 48 § 2 regulaminu postępowania, jest ona w każdym razie bezzasadna.

77 Jeśli bowiem M6 miała zamiar – jak twierdzi – oprzeć swoją skargę o stwierdzenie nieważności na zakwestionowaniu kwoty dodatkowych kosztów netto oszacowanej przez Komisję w zaskarżonej decyzji, nic nie stało jej na przeszkodzie w wystąpieniu z tymże zastrzeżeniem w jej skardze, dołączając do niej – w przypadku, gdyby Komisja nie udostępniła jej jeszcze poufnej wersji zaskarżonej decyzji – wniosek o zastosowanie środków organizacji postępowania lub środków dowodowych zmierzający do przedstawienia przez Komisję takiej wersji poufnej. Ponadto nic nie stało na przeszkodzie M6 w podniesieniu, a minima, że spadek przychodów z reklam i wzrost kosztów w związku z przygotowaniem programów były mniejsze od kwoty zgłoszonej dotacji w wysokości 150 mln EUR lub że przynajmniej powinny istnieć w tym względzie poważne wątpliwości.

78 Tymczasem M6, podobnie jak TF1, nie dokonała takiego zakwestionowania w swoich pismach ani nie wystąpiła z takowym wnioskiem.

79 M6 – w obliczu faktu, iż nie zakwestionowała szacunkowego wzrostu kosztów netto świadczenia usługi publicznej – niesłusznie stara się wyjaśnić na rozprawie ten brak zakwestionowania okolicznościami, które w żaden sposób jej nie usprawiedliwiają i którym mogła – gdyby chciała – zaradzić.

80 Z powyższych rozważań wynika, że ani TF1, ani M6 nie kwestionują w swoich skargach szacunkowej kwoty dodatkowych kosztów netto świadczenia usługi publicznej w 2008 r., podczas gdy żadna okoliczność faktyczna lub prawna nie pozbawiała tych stron możliwości zakwestionowania tejże kwoty, gdyby chciały to uczynić.

81 Oprócz wystarczających stwierdzeń przedstawionych powyżej Sąd może jedynie wskazać, że skarżące dysponowały już przed wniesieniem skarg przekonywającymi danymi dotyczącymi wielkości spadku przychodów z reklam France Télévisions w 2008 r. Owa okoliczność może wystarczyć, aby wyjaśnić to, że skarżące nie starały się zakwestionować wzrostu kosztów netto świadczenia usługi publicznej oszacowanego przez Komisję w zaskarżonej decyzji, ale przeniosły swoje uwagi krytyczne na inne elementy tej decyzji.

82 Otóż w czasie wystąpienia okoliczności faktycznych było powszechnie znane, że France Télévisions doznała w 2008 r. bardzo znacznego spadku przychodów z reklam. Artykuły prasowe opublikowane w tym okresie i przedstawione przez M6 i TF1 jako załączniki do ich skarg wspominały o bardzo dużym spadku przychodów z reklam France Télévisions.

83 Ponadto oprócz tych informacji pochodzących z prasy, M6 i TF1 dysponowały w chwili, kiedy wniosły skargi w grudniu 2008 r., innymi informacjami podkreślającymi wielkości spadku przychodów z reklam.

84 Tak więc z raportu sporządzonego w 2008 r. przez biuro konsultingowe na zlecenie założonego przez M6, Canal + i TF1 stowarzyszenia prywatnych kanałów telewizyjnych, który TF1 załączyła do swej skargi, wynika, że w całym pierwszym półroczu 2008 r. inwestycje reklamowe we France Télévisions spadły o 37%.

85 M6, TF1 oraz Canal + powołują się zresztą w swoich pismach na ową wielkość 37%, wskazaną w raporcie przywołanym w pkt 84 powyżej, o którą zmniejszyły się przychody z reklam France Télévisions w pierwszym półroczu 2008 r.

86 Ponadto ten sam raport wskazuje, że kwota rocznych przychodów z reklam France 2, France 3 i France 5, z wyłączeniem programów ośrodków regionalnych, która wynosiła 638 mln EUR w 2007 r., spadnie do 510 mln EUR w 2008 r., to znaczy o 20% w ciągu roku (128 mln EUR).

87 Bez względu na rozważania dotyczące informacji, którymi skarżące dysponowały w czasie wniesienia skarg, faktem jest to, że – jak wskazano w sposób rozstrzygający w pkt 80 powyżej – kwota wzrostu kosztów świadczenia usługi publicznej w 2008 r. (300 mln EUR) nie została, bez podania ważnego uzasadnienia, w żaden sposób zakwestionowana przez skarżące.

88 W drugiej kolejności, skarżące błędnie podnoszą (zob. pkt 36 powyżej) w ramach ich argumentacji mającej wykazać niewystarczający charakter informacji, jakimi dysponowała Komisja, oraz analizy, jaką przeprowadziła, że Komisja – bez przeprowadzenia starannego badania przychodów i kosztów w niniejszej sprawie – nie mogła stwierdzić w pkt 46 zaskarżonej decyzji, że deficyt przychodów z reklam zwiększał „automatycznie" koszt netto świadczenia usługi publicznej. Na poparcie tego zarzutu powołany zostaje pkt 49 ostatnie zdanie komunikatu w sprawie nadawania.

89 Punkt 49 ostatnie zdanie komunikatu w sprawie nadawania stanowi, że „[j]edynie na podstawie prawidłowej alokacji kosztów i przychodów można ustalić, czy finansowanie ze środków publicznych rzeczywiście ogranicza się do kosztów netto z tytułu realizacji misji publicznej, a zatem może być zaakceptowane zgodnie z art. 86 ust. 2

[WE]". W zdaniu tym podkreślono konieczność zapewnienia, przy określaniu kosztów netto świadczenia usługi publicznej, aby nie zostały uznane za koszty świadczenia usługi publicznej koszty, które nie są związane z rzeczoną usługą, oraz aby nie pominięto odliczenia od kosztów brutto świadczenia usługi publicznej przychodów uzyskiwanych bezpośrednio lub pośrednio ze świadczenia tej usługi.

90 Gdy Komisja stwierdziła w pkt 46 zaskarżonej decyzji, że „[s]padek przychodów z reklam w wysokości […] mln EUR może spowodować równoważne zmniejszenie zysku netto z działalności handlowej", wyraziła w sposób zwięzły, ale jasny swoje stanowisko, zgodnie z którym szacunkowemu spadkowi przychodów z reklam w 2008 r. nie będzie towarzyszyć żadne obniżenie związanych z tym kosztów handlowych, którego rozmiar mógłby uniemożliwić ustalenie stosunku proporcjonalności pomiędzy spadkiem rzeczonych przychodów a zmniejszeniem zysku netto z działalności handlowej, a tym samym pomiędzy spadkiem przychodów a wzrostem kosztów netto świadczenia usługi publicznej.

91 Wbrew temu, co skarżące sugerują, odsyłając w swym zarzucie do pkt 49 komunikatu w sprawie nadawania, Komisja nie uznała więc kosztów poniesionych w celu uzyskania przychodów z reklam za koszty świadczenia usługi publicznej, ani nie uznała, że przychody uzyskane przez France Télévisions ze sprzedaży jej czasu reklamowego nie były związane z usługą publiczną.

92 Ponadto wprawdzie Komisja nie dostarczyła w rzeczonym pkt 46 zaskarżonej decyzji informacji o elementach, które skłoniły ją do przyjęcia takiego stanowiska, jednak również owe elementy znajdują się w zaskarżonej decyzji i wynika z nich, że Komisja słusznie uznała, iż nie można było spodziewać się w sposób rozsądny żadnej znaczącej obniżki kosztów handlowych w 2008 r.

93 Otóż uznawszy, że „w latach 2003–2007 grupa [France Télévisions] zamknęła każdy rok obrachunkowy zyskiem netto" (pkt zaskarżonej decyzji), Komisja stwierdziła zasadniczo, iż od początku 2008 r. nastąpił gwałtowny spadek dochodów netto z jej działalności handlowej. W konsekwencji Komisja stwierdziła, że spadek przychodów z reklam „pogorszył sytuację finansową, która w 2008 r. stała się negatywna ze strukturalnego punktu widzenia" (pkt 10 zaskarżonej decyzji). Wskazała, że gdyby ten spadek „miał się utrzymywać przez cały 2008 r., France Télévisions stoi na stanowisku, które podzielają władze francuskie, że doprowadzi on do […] ujemnego wyniku netto […] w 2008 r.". (pkt 10 zaskarżonej decyzji). Ponadto Komisja stwierdziła, że celem zgłoszonej dotacji jest pokrycie spadku przychodów z reklam, który jest „nagły i nieprzewidziany, na co wskazuje projekt budżetu France Télévisions na 2008 r., który został opracowany według założeń, które w ogóle nie uwzględniają takiego spadku" (pkt 21 zaskarżonej decyzji).

94 Z tychże ustaleń Komisji dokonanych w lipcu 2008 r. na podstawie danych dostępnych w tym okresie wynika zasadniczo, że spadkowi przychodów z reklam, odnotowanemu przez France Télévisions od początku roku, nie towarzyszyło żadne znaczące obniżenie kosztów handlowych związanych z działalnością reklamową France Télévisions i że nie można było racjonalnie zakładać, że możliwe byłoby dokonanie w drugiej połowie 2008 r. znaczących oszczędności w zakresie kosztów sprzedaży czasu reklamowego.

95 Innymi słowy, z informacji zawartych w zaskarżonej decyzji dostatecznie wynika, że Komisja słusznie uznała, iż w 2008 r. – jedynym roku, którego dotyczy zgłoszona dotacja – nie można było racjonalnie zakładać żadnych znaczących oszczędności w zakresie kosztów handlowych, które stanowiłyby przeszkodę w stwierdzeniu stosunku proporcjonalności pomiędzy spadkiem przychodów z działalności handlowej i zmniejszeniem zysku netto.

96 Dlatego też argument, że Komisja nie była w stanie stwierdzić, jak zrobiła to w zaskarżonej decyzji, że deficyt przychodów z reklam w 2008 r. zwiększał „automatycznie" koszt netto świadczenia usługi publicznej, nie jest zasadny.

97 Sąd wskazuje ponadto, że ani M6, ani zresztą TF1 lub Canal + – przedsiębiorstwa, którym znane są przecież jako nadawcom komercyjnym mechanizmy i systemy sprzedaży telewizyjnego czasu reklamowego – nie podnoszą, że możliwy byłby w praktyce znaczący spadek kosztów handlowych France Télévisions w 2008 r., który uniemożliwiałby ustalenie takiego stosunku proporcjonalności pomiędzy spadkiem przychodów z działalności handlowej a zmniejszeniem zysku netto z działalności handlowej.

98 Podsumowując, należy stwierdzić, że nie tylko kwota wzrostu kosztów netto świadczenia usługi publicznej w 2008 r. (300 mln EUR), oszacowana przez Komisję w zaskarżonej decyzji, nie jest w żaden sposób kwestionowana (zob. pkt 67–87 powyżej), ale ponadto kwota ta nie jest poważnie podważana przy okazji badania zarzutu skarżących dotyczącego stosunku proporcjonalności przyjętego przez Komisję pomiędzy spadkiem przychodów z działalności handlowej France Télévisions a zmniejszeniem zysku netto z działalności handlowej (zob. pkt 88–97 powyżej).

99 Mając na względzie całość powyższych rozważań dotyczących braku zakwestionowania lub podważenia szacunkowej kwoty 300 mln EUR, o jaką wzrosły koszty netto świadczenia usługi publicznej, należy uznać, że zważywszy na kwotę zgłoszonej dotacji (150 mln EUR), Komisja nie mogła żywić żadnej wątpliwości co do przestrzegania kryterium proporcjonalności.

100 Inne argumenty przedstawione przez skarżące nie podważają tego wniosku.

101 Co się tyczy twierdzenia TF1 (zob. pkt 37 powyżej), że można podać w wątpliwość okoliczność, że sama strata w pierwszym półroczu 2008 r. 37% z 28% środków France Télévisions pochodzących z reklam może wpłynąć na kondycję finansową tego przedsiębiorstwa w takim stopniu, iż uczyni problematycznym właściwe wykonanie usługi publicznej w 2008 r., stwierdzenie to – poza tym, że nie jest niczym poparte – nie uwzględnia okoliczności przypomnianej w pkt 99 powyżej dotyczącej różnicy między z jednej strony szacunkową i niezakwestionowaną kwotą wzrostu kosztów netto świadczenia usługi publicznej w 2008 r. a z drugiej strony kwotą zgłoszonej dotacji.

102 Co się tyczy twierdzeń skarżących (zob. pkt 34 i 38 powyżej), że zaskarżona decyzja zawiera nieścisłości po pierwsze w zakresie, w jakim spadek przychodów z reklam w pierwszym półroczu 2008 r. nie tyle został spowodowany zapowiedzią z dnia 8 stycznia 2008 r., ile warunkami panującymi na rynku reklamy czy też błędną strategią handlową France Télévisions, a po drugie w zakresie, w jakim nie zostało udowodnione, że konkurenci France Télévisions dostosowali swoją politykę handlową, tak jak opisała to Komisja, należy stwierdzić, iż owe twierdzenia – nawet przy założeniu, że zostaną wykazane – są bez znaczenia dla okoliczności, że w pierwszym półroczu 2008 r. nastąpił spadek przychodów z reklam, a utrzymanie się tej tendencji w drugiej połowie 2008 r. dawało się racjonalnie przewidzieć, oraz dla okoliczności, że zaistniała potrzeba przygotowania dodatkowych programów. Dlatego też owe twierdzenia w żaden sposób nie podważają wzrostu kosztów netto świadczenia usługi publicznej w 2008 r. oszacowanego przez Komisję w zaskarżonej decyzji, który nie został zresztą zakwestionowany przez skarżące.

103 Jeśli chodzi o argument skarżących (zob. pkt 35 powyżej), że ponieważ Komisja nie uznała, iż spadek przychodów z reklam wynikał zasadniczo z domniemywanego błędu France Télévisions w określeniu jej polityki handlowej w 2008 r., nie była ona

w stanie stwierdzić istnienia poważnej trudności dotyczącej okoliczności, że pod dotacją kryje się w rzeczywistości pomoc na funkcjonowanie, która zmierza do uwolnienia France Télévisions od kosztów, które ten nadawca musiałby normalnie ponieść w ramach swojego bieżącego zarządzania lub zwykłej działalności, i która mogłaby zostać dopuszczona wyłącznie w nadzwyczajnych okolicznościach, ów argument należy oddalić.

104 Działalność France Télévisions w zakresie sprzedaży czasu reklamowego stanowi bowiem działalność handlową, która – w zakresie, w jakim opiera się na programach objętych zakresem usługi publicznej, nadawanych przez France Télévisions w ramach jej upoważnienia do świadczenia usługi publicznej – nie stanowi jednak w żadnej mierze działalności polegającej na świadczeniu usługi publicznej. Komunikat w sprawie nadawania stanowi w tym względzie, że „chociaż nadawcy publiczni mogą prowadzić działalność gospodarczą, jak np. sprzedaż czasu reklamowego, w celu uzyskania przychodów, działalność taka nie może z założenia być traktowana jako część misji publicznej" (pkt 36 ostatnie zdanie komunikatu w sprawie nadawania).

105 Prowadzenie tej działalności handlowej przez nadawcę publicznego wynika z tego, że dane państwo członkowskie zdecydowało się – na podstawie uprawnienia przysługującego mu w tym względzie na mocy protokołu amsterdamskiego – na sprzedaż czasu reklamowego w kanałach telewizji publicznej w celu obniżenia obciążających państwo kosztów finansowania publicznej usługi nadawczej.

106 Tymczasem dotacja zgłoszona przez Republikę Francuską i zatwierdzona przez Komisję nie jest w ogóle przeznaczona na finansowanie tej działalności handlowej polegającej na sprzedaży czasu reklamowego. Tak więc wbrew twierdzeniom M6 owa pomoc nie jest pomocą na prowadzenie tej działalności. Jej celem nie jest finansowanie kampanii reklamowych u potencjalnych reklamodawców, badań rynkowych dotyczących polityki handlowej France Télévisions ani pokrycie wszelkich innych wydatków związanych z działalnością handlową France Télévisions.

107 Przeciwnie, omawiana pomoc jest wyraźnie i wyłącznie przeznaczona na pokrycie kosztów świadczenia publicznej usługi nadawczej przez tego nadawcę publicznego. Rzeczone koszty, które według niezakwestionowanego szacunku Komisji sięgają 300 mln EUR, obejmują po pierwsze tę część kosztów świadczenia usługi publicznej France Télévisions w 2008 r., które nie zostały sfinansowane na skutek spadku przychodów z reklam w tym okresie, oraz po drugie koszty przygotowania dodatkowych programów w 2008 r. wynikające z nadchodzącego zaprzestania nadawania reklam telewizyjnych przez France Télévisions.

108 Fakt, iż część tych kosztów obciążających państwo w 2008 r. wynika z niższych przychodów z reklam, jest bez znaczenia dla okoliczności, że chodzi tu bez wątpienia o koszty świadczenia usługi publicznej, poniesione na potrzeby realizacji zadań wchodzących w zakres tej usługi. Uwzględniając charakter tych kosztów, nie można zakazać danemu państwu członkowskiemu finansowania ich; w przeciwnym razie zostanie ono pozbawione uprawnienia, jakie przysługuje państwom członkowskim na mocy art. 16 WE i protokołu amsterdamskiego w zakresie określenia i finansowania publicznej usługi nadawczej.

109 W konsekwencji stanowisko skarżących, które domagają się tego, aby mniejsza skuteczność w prowadzeniu działalności gospodarczej polegającej na sprzedaży czasu reklamowego, która jest zarzucana nadawcy świadczącemu usługę publiczną, była karana przez niewystarczające finansowanie – a tym samym niezgodne z „wypełni[aniem] misji służby publicznej, która została powierzona, określona i zorganizowana przez każde państwo członkowskie" (zob. protokół amsterdamski) – kosztów netto świadczenia usługi publicznej, jest bezpośrednio sprzeczne z przepisami traktatu, a w szczególności z protokołem amsterdamskim.

110 Należy zaznaczyć, że sytuacja byłaby całkowicie odmienna, gdyby skarżące udowodniły, że istniały poważne wątpliwości co do faktycznego przeznaczenia zgłoszonej dotacji, a w szczególności gdyby istniała obawa, że owa dotacja zostanie użyta niegodnie z jej przeznaczeniem na dofinansowanie działalności handlowej France Télévisions.

111 W takim bowiem przypadku, jak wskazano w komunikacie w sprawie nadawania, istniałoby ryzyko „obecnoś[ci] nadmiernego kompensowania obowiązków wynikających z misji publicznej i w każdym razie »wpływa na warunki obrotu handlowego i konkurencję we Wspólnocie w sposób pozostający w sprzeczności ze wspólnym interesem«, a zatem narusza postanowienia protokołu [amsterdamskiego]" (pkt 58 in fine komunikatu w sprawie nadawania).

112 Komisja nie mogłaby wówczas wydać na mocy art. 4 ust. 3 rozporządzenia nr 659/1999 decyzji o niewnoszeniu zastrzeżeń, jak uczyniła to w niniejszej sprawie. Komisja musiałaby wszcząć formalne postępowanie wyjaśniające.

113 Tymczasem nie zostało wykazane, że Komisja winna była mieć takie wątpliwości. Co najwyżej podniesiono, że Komisja nie zapewniła sobie możliwości poznania ostatecznego przeznaczenia zgłoszonej dotacji (zob. pkt 39 powyżej), co odzwierciedlać miałoby jej twierdzenie, że zgłoszona dotacja ma „zasilić zasoby finansowe grupy bez [jej] formalnego przeznaczenia" (pkt 11 zaskarżonej decyzji).

114 Należy jednak wskazać, że z zaskarżonej decyzji jasno wynika, iż niezależnie od konkretnego sposobu przeznaczenia zgłoszonej dotacji w księgach rachunkowych France Télévisions, dotacja ta – dokonana w formie podwyższenia kapitału France Télévisions – została zgłoszona przez Republikę Francuską i miała być wykorzystana przez tegoż nadawcę publicznego wyłącznie w celu realizacji usługi publicznej.

115 Komisja przypomniała więc wyraźnie istnienie zobowiązań, które Republika Francuska podjęła w ramach postępowania zakończonego wydaniem decyzji z dnia 20 kwietnia 2005 r. i które znalazły odzwierciedlenie we francuskich przepisach ustawowych i wykonawczych wydanych, aby uniknąć wszelkiej nadmiernej rekompensaty kosztów netto świadczenia usługi publicznej (pkt 48 zaskarżonej decyzji). Komisja wskazała, że władze francuskie potwierdziły, iż wspomniane przepisy będą miały zastosowanie w niniejszej sprawie i że zobowiązały się je stosować w celu przeznaczenia dotacji na wydatki wynikające z realizacji zobowiązań do świadczenia usług publicznych France Télévisions (pkt 49 zaskarżonej decyzji).

116 Wreszcie Komisja wyraźnie zdecydowała, że w terminie trzech miesięcy po zamknięciu ksiąg za rok obrachunkowy 2008 Republika Francuska przedstawi jej raport w sprawie faktycznego przeznaczenia zgłoszonej dotacji na finansowanie zobowiązań do świadczenia usług publicznych France Télévisions (pkt 49 i wywody w tytule „5. Decyzja" akapit drugi zaskarżonej decyzji).

117 W tych okolicznościach, uwzględniając podjęte przez Komisję środki ostrożności dotyczące zarówno konkretnego wykorzystania dotacji, jak i kontroli a posteriori tego wykorzystania, Komisja nie miała żadnego powodu, aby w chwili wydania zaskarżonej decyzji obawiać się, że omawiana dotacja, która jest zresztą znacznie niższa od szacunkowej kwoty dodatkowych kosztów netto, które ma zrekompensować, zostanie wykorzystana w innym celu niż finansowanie publicznej usługi nadawczej.

118 Podsumowując, należy stwierdzić, że skarżące niesłusznie sprzeciwiają się omawianej dotacji, opierając się na domniemywanej nieskuteczności France Télévisions w prowadzeniu działalności gospodarczej, która nie wchodzi w zakres usługi publicznej, podczas gdy nie istnieje żadna przyczyna, która mogłaby uzasadniać obawę subwencjonowania krzyżowego tejże działalności gospodarczej przez omawianą dotację.

119 Powyższe rozważania prowadzą również do odrzucenia poczynionego przez M6 nawiązania do wyroku Sądu z dnia 16 marca 2004 r. w sprawie T-157/01 Danske Busvognmænd przeciwko Komisji, Rec. s. II-917, zwanego dalej „wyrokiem w sprawie Danske", który dotyczył między innymi pomocy w formie dotacji przyznanej przedsiębiorstwu transportowemu realizującemu umowy o świadczenie usług publicznych w rozumieniu art. 1 ust. 4 i art. 14 rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 z dnia 26 czerwca 1969 r. w sprawie działania państw członkowskich dotyczącego zobowiązań związanych z pojęciem usługi publicznej w transporcie kolejowym, drogowym i w żegludze śródlądowej (Dz.U. L 156, s. 1) ze zmianami.

120 O ile bowiem w niniejszej sprawie zgłoszona przez Republikę Francuską dotacja w wysokości 150 mln EUR ma na celu konkretnie i wyłącznie rekompensatę kosztów świadczenia usługi publicznej (których kwota znacznie przewyższa kwotę tej dotacji), o tyle w sprawie Danske, w której zapadł ww. w pkt 119 wyrok, sporna pomoc została przyznana obok wynagrodzenia umownego, na które dane przedsiębiorstwo swobodnie zgodziło się z tytułu wykonania umów o świadczenie usług publicznych, których realizacja została mu powierzona przez duńskie instytucje zamawiające (ww. w pkt 119 wyrok w sprawie Danske, pkt 88). Innymi słowy, pomoc będąca przedmiotem sprawy Danske, w której zapadł ww. w pkt 119 wyrok, stanowiła nadmierną rekompensatę w kontekście systemu umownego wprowadzonego przez rozporządzenie nr 1191/69 ze zmianami.

121 Ponadto w niniejszej sprawie Komisja mogła słusznie wykluczyć, mając na względzie środki ostrożności i gwarancje przewidziane w zaskarżonej decyzji, wszelkie ryzyko wykorzystania dotacji w celu subwencjonowania krzyżowego działalności handlowej France Télévisions, podczas gdy w sprawie Danske, w której zapadł ww. w pkt 119 wyrok, sporna pomoc stanowiła subwencję dla działalności handlowej danego przedsiębiorstwa transportowego. Pomoc ta miała bowiem właśnie umożliwić temu przedsiębiorstwu kontynuowanie działalności handlowej pomimo deficytu spowodowanego podpisanymi przez nie umowami o świadczenie usług publicznych, które zdobyło, eliminując konkurentów, ponieważ zgodziło się na niekorzystne warunki cenowe (zob. w tym względzie ww. w pkt 119 wyrok w sprawie Danske, pkt 80, 87, 88).

122 Tak więc w przeciwieństwie do rozpatrywanej w niniejszej sprawie dotacji, której celem jest wyłącznie rekompensata kosztów netto świadczenia publicznej usługi nadawczej, z wyłączeniem wszelkiego jej wykorzystania w celach handlowych, i która nie narusza konkurencji ani wymiany na rynku sprzedaży telewizyjnego czasu reklamowego w sposób sprzeczny ze wspólnym interesem, pomoc rozpatrywana w ww. w pkt 119 wyroku w sprawie Danske naruszała bezpośrednio konkurencję na rynku transportowym.

123 Należy wreszcie przypomnieć, że działalność transportowa nie może być porównywana do działalności nadawcy publicznego. O ile bowiem działalność transportowa jako taka jest bez wątpienia działalnością gospodarczą i konkurencyjną, a publiczna usługa transportowa jest usługą świadczoną w ogólnym interesie gospodarczym (zwaną dalej „UOIG"), o tyle uznanie publicznej usługi nadawczej raczej za UOIG, a nie za usługę świadczoną w ogólnym interesie o charakterze innym niż gospodarczy można wytłumaczyć raczej wywieranym de facto przez system publicznego nadawania wpływem na konkurencyjny i podlegający zasadom rynkowym sektor nadawczy, niż rzekomo rynkowym charakterem systemu publicznego nadawania (wyrok Sądu z dnia 26 czerwca 2008 r. w sprawie T-442/03 SIC przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. II-1161, pkt 153).

124 Jak wynika to bowiem z protokołu amsterdamskiego, publiczna usługa nadawcza jest „bezpośrednio związan[a] z potrzebami demokratycznymi, społecznymi i kulturowymi każdego społeczeństwa". Podobnie, z uchwały Rady i państw członkowskich z dnia 25 stycznia 1999 r. w sprawie publicznej usługi nadawczej (Dz.U. C 30, s. 1) wynika, że ta usługa publiczna, „biorąc pod uwagę funkcje kulturalne, społeczne i demokratyczne, jakie pełni dla wspólnego dobra, ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia demokracji, pluralizmu, spójności społecznej oraz różnorodności kulturowej i językowej" (motyw B uchwały) (ww. w pkt 123 wyrok w sprawie SIC przeciwko Komisji, pkt 153).

125 Powyższe względy wyjaśniają i uzasadniają fakt, iż państwa członkowskie uzgodniły w protokole amsterdamskim, że „[p]ostanowienia traktatu [WE] nie naruszają

kompetencji państw członkowskich w zakresie zapewnienia finansowania publicznego nadawania w zakresie, w jakim takie finansowanie przyznaje się organizacjom nadawczym w celu wypełnienia misji służby publicznej, która została powierzona, określona i zorganizowana przez każde państwo członkowskie, oraz w zakresie, w jakim takie finansowanie nie wpływa na warunki handlowe i konkurencję we Wspólnocie w zakresie, w jakim byłoby to sprzeczne ze wspólnym interesem, przy uwzględnieniu konieczności realizacji mandatu tej służby publicznej".

126 Natomiast w niniejszej sprawie w ogóle nie zostało wykazane, że Komisja winna była mieć wątpliwości co do przedmiotu i skutków rozpatrywanej dotacji. Nie budzi żadnej wątpliwości okoliczność, że ta dotacja została przyznana France Télévisions wyłącznie w celu „wypełnienia misji służby publicznej, która została powierzona, określona i zorganizowana przez [Republikę Francuską]". Ponadto mając na uwadze środki ostrożności podjęte w zaskarżonej decyzji w celu uniknięcia wszelkiego subwencjonowania krzyżowego, nie budzi żadnej wątpliwości okoliczność, że owo finansowanie „nie wpły[nęło] na warunki handlowe i konkurencję we Wspólnocie w zakresie, w jakim byłoby to sprzeczne ze wspólnym interesem".

127 Następnie, co się tyczy dokonanego przez M6 w trakcie rozprawy nawiązania do pkt 249 ww. w pkt 72 wyroku w sprawie BUPA i in. przeciwko Komisji, który dotyczy czwartej z czterech przesłanek (zwanych dalej „przesłankami ze sprawy Altmark") określonych w pkt 88–93 wyroku Trybunału z dnia 24 lipca 2003 r. w sprawie C-280/00 Altmark Trans i Regierungspräsidium Magdeburg, Rec. s. I-7747, zwanego dalej „wyrokiem w sprawie Altmark", należy zaznaczyć, podobnie jak Komisja, że owo nawiązanie przez M6 do tych przesłanek jest błędne.

128 To nawiązanie, którego M6 dokonała na poparcie twierdzenia, że przestrzeganie czwartej przesłanki ze sprawy Altmark warunkuje przyznanie odstępstwa przewidzianego w art. 86 ust. 2 WE, opiera się bowiem na pomyleniu przesłanek stosowanych przy uznaniu środka za pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 WE

i przesłanek, które stosowane są w celu oceny zgodności pomocy z traktatem na podstawie art. 86 ust. 2 WE.

129 Należy przypomnieć w tym względzie, że przesłanki ze sprawy Altmark służą wyłącznie zakwalifikowaniu danego środka jako pomocy państwa w celu ustalenia istnienia obowiązku zgłoszenia tego środka Komisji w przypadku nowej pomocy lub obowiązku współpracy z tą instytucją w przypadku istniejącej pomocy (wyrok Sądu z dnia 11 marca 2009 r. w sprawie T-354/05 TF1 przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. II-471, pkt 130, 131; postanowienie Sądu z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie T-87/09 Andersen przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. II-225*, pkt 57).

130 Ponadto pkt 249 ww. w pkt 72 wyroku w sprawie BUPA i in. przeciwko Komisji dotyczący czwartej przesłanki ze sprawy Altmark wpisuje się wyraźnie w ocenę Sądu dotyczącą zakwalifikowania danego środka jako pomocy państwa (ocena zawarta w pkt 161–258 ww. w pkt 72 wyroku w sprawie BUPA i in. przeciwko Komisji), a nie w ocenę Sądu dotyczącą zastosowania odstępstwa przewidzianego w art. 86 ust. 2 WE (ocena zawarta w pkt 259–310 ww. wyroku w sprawie BUPA i in. przeciwko Komisji).

131 Z powyższych rozważań wynika, że nawiązanie przez M6 do ww. w pkt 72 wyroku w sprawie BUPA i in. przeciwko Komisji opiera się na pomyleniu przez skarżącą testu ze sprawy Altmark, którego celem jest stwierdzenie istnienia pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 WE, z testem z art. 86 ust. 2 WE, który umożliwia ustalenie, czy środek stanowiący pomoc państwa może zostać uznany za zgodny ze wspólnym rynkiem (ww. w pkt 129 wyrok w sprawie TF1 przeciwko Komisji, pkt 140).

132 Co się tyczy zaprezentowanego zasadniczo przez M6 w czasie rozprawy twierdzenia, że art. 86 ust. 2 WE zawiera przesłankę dotyczącą skuteczności gospodarczej w zakresie świadczenia usługi publicznej, należy zaznaczyć, po pierwsze, że w niniejszej sprawie to twierdzenie jest bezprzedmiotowe, a po drugie, że w każdym razie jest ono niedokładne.

133 Po pierwsze, jeśli chodzi o bezprzedmiotowość dla niniejszej sprawy owego twierdzenia, wystarczy zauważyć, że skuteczność gospodarcza France Télévisions w świadczeniu UOIG w zakresie nadawania nie jest kwestionowana ani nawet wspomniana w niniejszych skargach. W żadnym razie nie twierdzono bowiem, że France Télévisions mogłaby wypełniać spoczywające na niej zobowiązania do świadczenia usług publicznych mniejszym kosztem.

134 W niniejszych skargach kwestionowana jest wyłącznie skuteczność gospodarcza France Télévisions w zakresie prowadzonej przez nią działalności handlowej, to znaczy sprzedaży telewizyjnego czasu reklamowego, która wprawdzie ma udział w finansowaniu UOIG w zakresie nadawania, jednakże nie stanowi w żadnym razie tej UOIG.

135 Tymczasem nawet przy założeniu, że France Télévisions jest – jak podnoszą skarżące, ale co formalnie kwestionuje ta spółka – nieskuteczna gospodarczo w zakresie prowadzenia działalności handlowej polegającej na sprzedaży czasu reklamowego, okoliczność ta nie pozbawia w żadnym razie Republiki Francuskiej przysługujących jej uprawnień i prawa do zapewnienia finansowania UOIG w zakresie nadawania (zob. pkt 104–109 powyżej), zważywszy, że podjęto wystarczające środki ostrożności pozwalające wykluczyć w sposób rozsądny wszelkie ryzyko subwencjonowania krzyżowego działalności handlowej (zob. pkt 110–117 powyżej).

136 Po drugie, co się tyczy kwestii, czy art. 86 ust. 2 WE zawiera przesłankę dotyczącą skuteczności gospodarczej w zakresie świadczenia usługi publicznej w przypadku operatora, któremu powierzono świadczenie takiej usługi, należy zaznaczyć, że zgodnie z tym przepisem przedsiębiorstwa zobowiązane do zarządzania UOIG podlegają regułom konkurencji w granicach, w jakich stosowanie tychże reguł nie stanowi prawnej lub faktycznej przeszkody w wykonywaniu poszczególnych zadań im

powierzonych, pod warunkiem że rozwój handlu nie zostaje naruszony w sposób pozostający w sprzeczności z interesem Wspólnoty (wyroki Trybunału: z dnia 19 marca 1991 r. w sprawie C-202/88 Francja przeciwko Komisji, Rec. s. I-1223, pkt 11; z dnia 23 października 1997 r. w sprawie C-157/94 Komisja przeciwko Niderlandom, Rec. s. I-5699, pkt 28; z dnia 21 września 1999 r. w sprawie C-67/96 Albany, Rec. s. I-5751, pkt 102, z dnia 17 maja 2001 r. w sprawie C-340/99 TNT Traco, Rec. s. I-4109, pkt 52).

137 Dopuszczając pod pewnymi warunkami odstępstwa od ogólnych reguł traktatu, art. 86 ust. 2 WE służy pogodzeniu interesu, jaki mają państwa członkowskie w wykorzystywaniu niektórych przedsiębiorstw, w szczególności w sektorze publicznym, w charakterze instrumentu prowadzenia polityki gospodarczej lub społecznej, z interesem, jaki ma Wspólnota w poszanowaniu reguł konkurencji i w zachowaniu jednolitości wspólnego rynku (ww. w pkt 136 wyroki: w sprawie Francja przeciwko Komisji, pkt 12; w sprawie Komisja przeciwko Niderlandom, pkt 39, w sprawie Albany, pkt 103).

138 Należy również przypomnieć, że dla spełnienia przesłanek stosowania art. 86 ust. 2 WE nie jest konieczne, aby równowaga finansowa lub zdolność do utrzymania się na rynku przedsiębiorstwa, któremu powierzono zarządzanie UOIG, były zagrożone. Wystarczy, że w braku spornych praw nie powiodła się realizacja szczególnych zadań powierzonych przedsiębiorstwu, które są określone przez nałożone na owo przedsiębiorstwo obowiązki i ograniczenia, lub że utrzymanie tych praw jest konieczne, aby umożliwić upoważnionemu podmiotowi wykonanie powierzonych mu zadań w ogólnym interesie gospodarczym na warunkach akceptowalnych z gospodarczego punktu widzenia (ww. w pkt 136 wyroki: w sprawie Komisja przeciwko Niderlandom, pkt 52, 53; w sprawie Albany, pkt 107; w sprawie TNT Traco, pkt 54; wyrok Trybunału z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie C-162/06 International Mail Spain, Zb.Orz. s. I-9911, pkt 35; zob. podobnie także wyrok Trybunału z dnia 19 maja 1993 r. w sprawie C-320/91 Corbeau, Rec. s. I-2533, pkt 14–16).

139 Ponadto wobec braku – tak jak w niniejszej sprawie – zharmonizowanych przepisów wspólnotowych w tej materii Komisja nie jest uprawniona do zajęcia stanowiska

w kwestii zakresu zadań z dziedziny usług publicznych spoczywających na przedsiębiorstwie publicznym, mianowicie na temat poziomu kosztów związanych z tymi usługami, ani w kwestii stosowności wyborów politycznych dokonanych w tym względzie przez władze krajowe, ani w kwestii skuteczności gospodarczej przedsiębiorstwa publicznego (zob. podobnie, opinia rzecznika generalnego G. Tesaura do ww. w pkt 138 wyroku w sprawie Corbeau, Rec. s. I-2548, pkt 16, opinia rzecznika generalnego A. Tizzana do wyroku Trybunału z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie C-53/00 Ferring, Rec. s. I-9067, I-9069, pkt 51; wyrok Sądu z dnia 27 lutego 1997 r. w sprawie T-106/95 FFSA i in. przeciwko Komisji, Rec. s. II-229, pkt 108).

140 Wynika stąd, że kwestia, czy przedsiębiorstwo, któremu powierzono świadczenie UOIG w zakresie nadawania, może wykonać spoczywające na nim zobowiązania do świadczenia usług publicznych mniejszym kosztem, jest bez znaczenia przy ocenie zgodności finansowania z zasobów państwowych tej usługi ze wspólnotowymi regułami w dziedzinie pomocy państwa. Celem art. 86 ust. 2 WE jest zapobieżenie – poprzez dokonanie oceny proporcjonalności pomocy – sytuacji, w jakiej operator, któremu powierzono świadczenie UOIG, korzysta z finansowania przewyższającego koszty netto świadczenia usługi publicznej.

141 Z powyższych rozważań wynika, że nie tylko skuteczność gospodarcza France Télévisions w świadczeniu UOIG w zakresie nadawania nie jest kwestionowana w niniejszej sprawie (zob. pkt 133–135 powyżej), ale również że ta skuteczność gospodarcza jest w każdym razie bez znaczenia przy ocenie zgodności dotacji finansowej ze wspólnym rynkiem na podstawie art. 86 ust. 2 WE.

142 Wreszcie co się tyczy przedstawionych przez skarżące uwag krytycznych opartych na czasie trwania wstępnego postępowania wyjaśniającego oraz na fakcie, że Komisja tylko raz skontaktowała się z władzami francuskimi (zob. pkt 41 powyżej), okoliczności te w żadnej mierze nie stanowią wskazówek co do istnienia poważnych trudności, ale raczej – jak podnosi Komisja – odzwierciedlają fakt, że z badaniem zgodności zgłoszonego środka ze wspólnym rynkiem nie wiązała się w niniejszej sprawie żadna szczególna trudność.

143 Wobec braku poważnych trudności w ocenie zgodności pomocy ze wspólnym rynkiem żadna norma wynikająca z traktatu lub z innego przepisu prawa nie zobowiązywała Komisji do postępowania inaczej niż procedowała ona w ramach wstępnego postępowania wyjaśniającego przewidzianego w art. 88 ust. 3 WE, ani w szczególności do wysłuchania zainteresowanych, jak powinna by to zrobić, gdyby wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające na podstawie art. 88 ust. 2 WE (zob. podobnie ww. w pkt 72 wyrok w sprawie Thermenhotel Stoiser Franz i in. przeciwko Komisji, pkt 90). Tak więc skarżące niesłusznie twierdzą, że Komisja naruszyła zasadę kontradyktoryjności, jako że nie przeprowadziła konsultacji z zainteresowanymi stronami.

144 Mając na względzie powyższe rozważania, z których wynika, że ocena zgłoszonego środka nie przedstawiała żadnych poważnych trudności w świetle wystarczających informacji, którymi Komisja dysponowała, należy oddalić niniejsze zarzuty.

W przedmiocie zarzutu trzeciego M6 i zarzutu drugiego TF1, opartych na naruszeniu obowiązku uzasadnienia

Argumentacja stron

145 TF1, popierana przez Canal +, podnosi że, skoro Komisja nie zebrała niezbędnych informacji i nie dokonała oceny informacji, którymi już dysponowała, uzasadnienie zaskarżonej decyzji jest niedostateczne.

146 Ponadto uzasadnienie zaskarżonej decyzji dotyczące zastąpienia dochodów z działalności handlowej France Télévisions zasobami publicznymi w odniesieniu do całości utraconych przychodów z reklam jest nieodpowiednie i niewystarczające. Z wcześniejszych stanowisk Komisji wynika bowiem, że wyłącznie zyski netto bezpośrednio lub pośrednio związane z wykonaniem usługi publicznej mogą być odliczone od kosztów brutto świadczenia usługi publicznej [zob. pkt 57 komunikatu w sprawie nadawania i pkt 123 decyzji Komisji 2004/339/WE z dnia 15 października 2003 r. w sprawie środków przyznanych przez Włochy dla RAI SpA (Dz.U. 2004, L 119, s. 1, zwanej dalej „decyzją w sprawie RAI")]. Przychody z działalności handlowej niezwiązane z usługą publiczną powinny być zastrzeżone dla działalności gospodarczej i nie mogą być odliczone od kosztów brutto świadczenia usługi publicznej. Tymczasem twierdzenie, iż zmniejszenie zasobów prywatnych zwiększa „automatycznie i proporcjonalnie" koszt netto świadczenia usługi publicznej, jest niezgodne z tym rozróżnieniem.

147 W replice TF1 wyjaśnia, że ponieważ pojęcie przychodów z działalności handlowej odsyła do obrotów, a nie do zysku netto w zakresie kosztów handlowych, wydaje się, że w stanowisku przypomnianym w poprzednim punkcie Komisja przyznaje, co różni się od jej wcześniejszych stanowisk, że sporna dotacja może rekompensować nie tylko sam wzrost kosztu netto świadczenia usługi publicznej, ale w rzeczywistości również koszty działalności handlowej.

148 Tak więc zaskarżona decyzja nie jest wystarczająco uzasadniona w odniesieniu do tej wyraźnej zmiany metodologii przyjętej przez Komisję, zważywszy na jej wcześniejszą praktykę, i nie jest również wystarczająco uzasadniona w zakresie braku ryzyka subwencjonowania krzyżowego. To naruszenie obowiązku uzasadnienia stanowi wskazówkę co do istnienia poważnej trudności.

149 M6, popierana przez Canal +, podnosi natomiast, że zaskarżona decyzja nie zawiera żadnych elementów umożliwiających ustalenie celności twierdzenia, że „zapowiedź z dnia 8 stycznia 2008 r. i potwierdzenie zaprzestania w przyszłości nadawania reklam miały bezpośredni wpływ na finanse France Télévisions". Oprócz opisu „wpływu

zapowiedzi" i spadku przychodów z reklam zaskarżona decyzja nie zawiera żadnego wyjaśnienia ekonomicznego w zakresie bezpośredniego związku przyczynowego pomiędzy zapowiedzią z dnia 8 stycznia 2008 r. i złymi wynikami France Télévisions w zakresie przychodów z reklam.

150 Podobnie, zawarte w pkt 27 zaskarżonej decyzji twierdzenie, że „[zgłoszona] dotacja przypomina […] bardziej rekompensatę z tytułu wpływu zapowiedzi wycofania się z rynku reklamowego, dokonanej przez państwo dysponujące władzą regulacyjną, aniżeli wykorzystanie przez państwo-akcjonariusza możliwości inwestycji", które to twierdzenie jest niczym niepoparte i dalekie od realiów rynku reklamowego we Francji i potwierdza brak w zaskarżonej decyzji szczegółowej oceny prawdziwych przyczyn utraty przychodów z reklam przez France Télévisions.

151 Co się tyczy zawartego w pkt 9 zaskarżonej decyzji twierdzenia dotyczącego reakcji konkurentów, którzy jakoby dostosowali swoją ofertę handlową w celu przyciągnięcia reklamodawców France Télévisions, jest ono nie tylko błędne, ale ponadto nieuzasadnione i świadczy o niewłaściwym poinformowaniu Komisji oraz o powierzchownym charakterze dokonanej przez nią analizy.

152 Komisja uchybiła więc spoczywającemu na niej obowiązkowi uzasadnienia. Naruszenie tego obowiązku świadczy o istnieniu poważnych trudności, które powinny były zmusić Komisję do wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego.

153 Komisja, popierana przez Republikę Francuską i przez France Télévisions, podnosi, że zaskarżona decyzja została wydana po zakończeniu wstępnego etapu badania pomocy państwa, którego jedynym celem jest umożliwienie Komisji wyrobienia sobie pierwszej opinii na temat częściowej lub całkowitej zgodności spornej pomocy ze wspólnym rynkiem, bez konieczności wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego. Zdaniem Komisji decyzja taka, która jest wydawana w krótkim terminie, powinna zawierać jedynie powody, dla których Komisja uważa, iż nie stoi w obliczu

poważnych trudności w zakresie oceny zgodności danej pomocy ze wspólnym rynkiem. Taka decyzja wymaga wyłącznie krótkiego uzasadnienia.

154 Komisja podnosi że, co się tyczy okoliczności wydania zaskarżonej decyzji, została ona przyjęta po wydaniu dwóch innych korzystnych decyzji, w których Komisja uznała, że subwencje inwestycyjne i dotacje kapitałowe dla kanałów France Télévisions stanowią pomoc zgodną ze wspólnym rynkiem. Nawet jeżeli dotacja badana w niniejszej sprawie różni się od tych wcześniejszych środków, mieści się ona jednak w ogólnym kontekście finansowania France Télévisions z zasobów publicznych badanym w tych decyzjach. Dlatego też Komisja wskazuje, że miała pełne prawo przyjąć w niniejszej sprawie bardziej zwięzłe uzasadnienie niż uzasadnienie, jakie zaprezentowałaby, gdyby nie wydała wcześniejszych decyzji.

155 W każdym razie zaskarżona decyzja zawiera wszystkie niezbędne elementy rozumowania Komisji i odpowiada w pełni wymogom art. 253 WE.

156 Co się tyczy argumentu TF1, że skoro Komisja jakoby nie zebrała niezbędnych informacji i nie dokonała oceny informacji, którymi już dysponowała, uzasadnienie zaskarżonej decyzji jest niedostateczne, Komisja stwierdza, że TF1, podnosząc ten argument, myli kwestie merytoryczne z kwestiami proceduralnymi. W zaskarżonej decyzji Komisja jasno przedstawiła swoje rozumowanie, zaś TF1 tego nie kwestionuje i podnosi wyłącznie, że rozumowanie to opiera się na niewystarczających informacjach i nie jest przekonywujące. Tymczasem chodzi tu o kwestię merytoryczna, a nie o kwestię uzasadnienia, co do której Komisja ustosunkowała się już w ramach zarzutu pierwszego.

157 Co się tyczy argumentu, w ramach którego TF1 zarzuca Komisji, że ta uznała, iż wszelka strata w zakresie przychodów z reklam (w tym również hipotetycznych przychodów niezwiązanych z usługą publiczną) pociąga za sobą wzrost kosztu netto świadczenia usługi publicznej, podczas gdy wyłącznie straty w zakresie przychodów z reklam związane z usługą publiczną mogą pociągnąć za sobą taki wzrost, Komisja podnosi, iż jest oczywiste, że stwierdzony spadek dotyczy faktycznie przychodów z działalności handlowej związanej ze świadczeniem usługi publicznej. Z zaskarżonej decyzji wynika bowiem, że badana pomoc ma na celu rekompensatę spadku przychodów z reklam France Télévisions (oraz wzrostu kosztów świadczenia usługi publicznej). Owe przychody pochodzą z emisji reklam pomiędzy programami France Télévisions, a programy te nadawane są w ramach realizacji zadania z zakresu usług publicznych France Télévisions, jak wynika to z pkt 36 zaskarżonej decyzji. Brakujące jakoby wyjaśnienie jest więc ewidentne i Komisja nie widzi potrzeby szerszego uzasadnienia zaskarżonej decyzji.

158 Jeśli chodzi o zarzut TF1, że Komisja pomyliła przychody z działalności handlowej i zysk netto z działalności handlowej, przez co nie zapobiegła dostatecznie ryzyku subwencjonowania krzyżowego oraz odeszła od swojej wcześniejszej praktyki, Komisja podnosi, że nic nie pozwalało sądzić, że koszty handlowe France Télévisions mogły zmniejszyć się znacząco w 2008 r. i że nawet w przypadku, gdyby France Télévisions zwolniła część swoich pracowników zajmujących się działalnością handlową, stanowiłoby to w krótkiej perspektywie czasowej dodatkowy koszt. Fakt, że w momencie wydania zaskarżonej decyzji Komisja nie snuła domysłów na temat hipotetycznych spadkowych ewolucji kosztów zarządzania reklamą w przyszłości, nie ma wpływu na zgodność zaskarżonej decyzji z prawem i nie stoi w sprzeczności z podejściem przyjętym przez Komisję w jej wcześniejszych decyzjach.

159 Wreszcie należy przypomnieć, że konieczność dofinansowania France Télévisions w 2008 r. powstała jednocześnie na skutek spadku przychodów z reklam oszacowanego na 150 mln EUR oraz wzrostu kosztów przygotowania dodatkowych programów oszacowanego na ponad 145 mln EUR, to jest łącznie 300 mln EUR, podczas gdy zgłoszona dotacja wynosi 150 mln EUR. Zważywszy na te rzędy wielkości, planowana

pomoc ma więc na celu zrekompensowanie wyłącznie połowy wzrostu kosztu netto świadczenia usługi publicznej France Télévisions. W świetle tych rzędów wielkości koszty związane z działalnością handlową France Télévisions są w każdym razie ograniczone, a ich zmiany w krótkiej perspektywie czasowej są zupełnie nieznaczne.

160 Co się tyczy argumentu M6, że Komisja nie oceniła dokładnie konkretnych okoliczności, które spowodowały stratę w zakresie przychodów z reklam France Télévisions, Komisja podnosi, że dla celów wydania zaskarżonej decyzji poszukiwanie dokładnych przyczyn tej straty nie miało istotnego znaczenia.

161 Co się tyczy uzasadnienia pkt 9 zaskarżonej decyzji dotyczącego przyczyn spadku przychodów z reklam France Télévisions, okoliczności kwestionowane przez M6 mają drugorzędne znaczenie dla systematyki zaskarżonej decyzji.

162 Jeśli chodzi o zaprezentowaną przez M6 uwagę krytyczną dotyczącą uzasadnienia pkt 27 zaskarżonej decyzji odnośnie do kryterium inwestora prywatnego działającego w warunkach gospodarki rynkowej, Komisja wskazuje, że zastanawia się nad dokładnym znaczeniem tej krytycznej uwagi i podnosi, że ten punkt zaskarżonej decyzji zawiera wyłącznie argumenty oparte na zdrowym rozsądku, a M6 w żadnym razie nie wykazuje ich błędnego charakteru.

Ocena Sądu

163 Należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem uzasadnienie, jakiego wymaga art. 253 WE, powinno być dostosowane do charakteru aktu i przedstawiać w sposób jasny i jednoznaczny rozumowanie instytucji, która wydała akt, pozwalając

zainteresowanym poznać podstawy podjętej decyzji, a właściwemu sądowi dokonać jej kontroli. Wymóg uzasadnienia należy oceniać w odniesieniu do konkretnej sytuacji, w szczególności do treści aktu, charakteru powołanych argumentów, a także interesu, jaki w uzyskaniu informacji mogą mieć adresaci aktu lub inne osoby, których dotyczy on bezpośrednio i indywidualnie. Nie ma wymogu, by uzasadnienie wyszczególniało wszystkie istotne okoliczności faktyczne i prawne, ponieważ ocena, czy uzasadnienie aktu spełnia wymogi art. 253 WE, winna opierać się nie tylko na jego brzmieniu, ale także uwzględniać okoliczności jego wydania, jak również całość przepisów prawa regulującego daną dziedzinę (wyroki Trybunału: z dnia 22 marca 2001 r. w sprawie C-17/99 Francja przeciwko Komisji, Rec. s. I-2481, pkt 35, 36; z dnia 22 grudnia 2008 r. w sprawie C-333/07 Regie Networks, Zb.Orz. s. I-10807, pkt 63; wyrok Sądu z dnia 22 października 1996 r. w sprawie T-266/94 Skibsvaerftsforeningen i in. przeciwko Komisji, Rec. s. II-1399, pkt 230).

164 Jeśli chodzi o argument TF1 (zob. pkt 145 powyżej), że uzasadnienie zaskarżonej decyzji jest niedostateczne, gdyż Komisja nie zebrała niezbędnych informacji i nie dokonała oceny informacji, którymi już dysponowała, argument ten należy oddalić, ponieważ łączy się on w rzeczywistości z krytycznymi uwagami co do istoty, wskazującymi na rzekomy niedostatek informacji i badania przeprowadzonego przez Komisję, które zostały już oddalone w ramach badania wcześniejszych zarzutów nieważności.

165 Co się tyczy zarzutu TF1 (zob. pkt 146 i 147 powyżej), że Komisja bez uzasadnienia odeszła od swojej wcześniejszej praktyki, kiedy dopuściła zastąpienie dochodów z działalności handlowej France Télévisions zasobami publicznymi w odniesieniu do całości utraconych przychodów z reklam, należy przypomnieć, że przestrzeganie kryterium proporcjonalności wymaga, aby „pomoc państwa nie przekraczała kosztów netto misji publicznej, uwzględniając również inne bezpośrednie lub pośrednie przychody wynikające z realizacji misji publicznej" (pkt 57 komunikatu w sprawie nadawania), Komisja dodaje, że „[z] tego powodu korzyści [zyski] netto, które

działalność poza misją publiczną uzyskuje z działalności w ramach misji publicznej, bierze się pod uwagę przy dokonywaniu oceny proporcjonalności pomocy" (pkt 57 tego komunikatu).

166 Podobnie, w decyzji w sprawie RAI Komisja stwierdziła, że „[r]ekompensata jest dopuszczalna wyłącznie w zakresie kosztów netto związanych ze świadczeniem usługi publicznej", że „[o]znacza to, iż należy uwzględnić przychody bezpośrednie i pośrednie uzyskane ze świadczenia usługi publicznej", a zatem, że „od […] całkowitej kwoty kosztów świadczenia usługi publicznej […] należy odliczyć na przykład przychody netto z reklam uzyskane w toku retransmisji programów nadawanych w ramach usługi publicznej oraz przychody netto pochodzące ze sprzedaży tego rodzaju programów" [tłumaczenie nieoficjalne] (pkt 123 decyzji w sprawie RAI).

167 Po pierwsze, w zakresie w jakim powyższy argument TF1 opiera się na stanowisku, że przychody z działalności handlowej niezwiązane z usługą publiczną nie są odliczane od kosztów brutto świadczenia usługi publicznej, tak że spadek takich przychodów z działalności handlowej nie może pociągać za sobą wzrostu kosztów netto świadczenia usługi publicznej (zob. pkt 146 powyżej), wystarczy stwierdzić, że ustalony w niniejszej sprawie spadek przychodów z działalności handlowej dotyczy przychodów związanych z usługą publiczną, ponieważ chodzi o przychody ze sprzedaży czasu reklamowego między programami nadawanymi przez France Télévisions w ramach usługi publicznej. Stwierdzając, że spadek przychodów z reklam France Télévisions pociągał za sobą wzrost kosztów netto świadczenia usługi publicznej, Komisja nie odeszła więc w żadnym razie od swojej wcześniejszej praktyki.

168 Po drugie, w zakresie w jakim TF1, podnosząc powyższy argument, który został sformułowany w replice (zob. pkt 147 powyżej), zarzuca Komisji, że pomyliła pojęcie przychodów z działalności handlowej z pojęciem zysku netto, a zatem że przyznała, odchodząc od swojej wcześniejszej praktyki i bez wyjaśnienia, iż zgłoszona dotacja może rekompensować koszty działalności handlowej, stwierdzono już (zob. pkt 90 i 91 powyżej), że Komisja nie pomyliła powyższych pojęć, ale uznała zasadniczo, że spadkowi przychodów z działalności handlowej w 2008 r. nie będzie towarzyszyć

żadna zmiana kosztów handlowych, której rozmiar mógłby uniemożliwić ustalenie stosunku proporcjonalności pomiędzy spadkiem rzeczonych przychodów a obniżeniem zysku netto, a tym samym pomiędzy spadkiem przychodów a wzrostem kosztów netto świadczenia usługi publicznej. Mając na uwadze tę ocenę, Komisja nie odeszła od swojej wcześniej praktyki.

169 Z powyższych rozważań wynika, że Komisja nie odeszła w żadnym razie od swojej wcześniejszej praktyki, w związku z czym argument TF1 oparty na braku uzasadnienia w tym zakresie należy oddalić jako oparty na błędnym założeniu.

170 Co się tyczy argumentów (zob. pkt 149–151 powyżej), w których M6 wskazuje zasadniczo na niewystarczające zbadanie dokładnych przyczyn spadku przychodów z reklam oraz na błędne i nieuzasadnione stwierdzenie Komisji zawarte w pkt 9 zaskarżonej decyzji, dotyczące reakcji konkurentów na zapowiedź z dnia 8 stycznia 2008 r., należy zaznaczyć, że owe argumenty łączą się zasadniczo z zarzutami podniesionymi w ramach wcześniejszych zarzutów nieważności, które zostały już oddalone.

171 Z powyższego wynika, że niniejsze zarzuty nieważności oparte na naruszeniu obowiązku uzasadnienia winny zostać oddalone.

172 Ponieważ żaden z zarzutów podniesionych przez skarżące nie został uwzględniony, należy oddalić niniejsze skargi.

W przedmiocie kosztów

173 Zgodnie z art. 87 § 2 regulaminu kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Zgodnie z art. 87 § 4 tego regulaminu państwa członkowskie, które wstąpiły do sprawy w charakterze interwenienta, pokrywają własne koszty.

174 Ponieważ skarżące przegrały sprawę, a Komisja i France Télévisions wniosły o obciążenie ich kosztami postępowania, należy obciążyć je własnymi kosztami, jak również kosztami poniesionymi przez Komisję i przez France Télévisions.

175 Canal +, występująca w charakterze interwenienta popierającego żądania skarżących, oraz Republika Francuska, występująca w charakterze interwenienta popierającego żądania Komisji, pokrywają własne koszty.

Z powyższych względów

SĄD (piąta izba)

orzeka, co następuje:

1) Skargi zostają oddalone.

2) **Métropole télévision (M6) pokrywa własne koszty w sprawie T-568/08, jak również koszty poniesione w tej sprawie przez Komisję Europejską i przez France Télévisions.**

3) **Télévision française 1 SA (TF1) pokrywa własne koszty w sprawie T-573/08, jak również koszty poniesione w tej sprawie przez Komisję i przez France Télévisions.**

4) **Republika Francuska i Canal + pokrywają własne koszty w sprawach T-568/08 i T-573/08.**

Vilaras Prek Ciucă

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 1 lipca 2010 r.

Podpisy